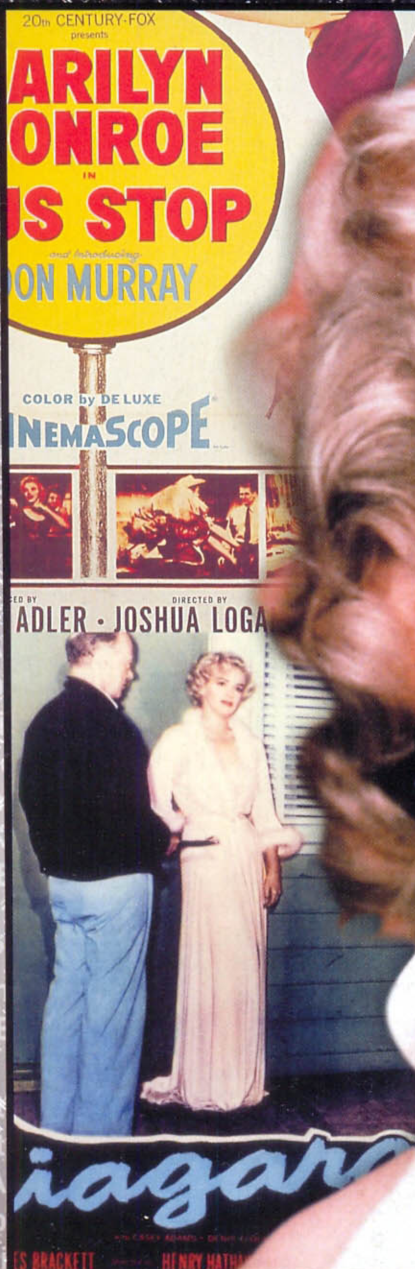
100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

20

MARILYN MONROE

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Marilyn Monroe
Numărul 20

Pentru orice informație sau lămurire,
contactati-ne la telefonul: **(021) 40.10.888** sau trimiteți un e-mail la info@deagostini.ro
Servicii pentru clienți: de luni până vineri, între orele 10:00 - 15:00
Pentru o mai bună deservire solicitati întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.
Pentru orice informație, lămurire, înlocuire de exemplare sau comenzi de numere anterioare, sunați-ne la tel. **(021) 40 10 888**
Pentru informații și comenzi de numere anterioare, cititorii din Republica Moldova pot suna la **(022) 21.07.98** - Paramedia, Chișinău.

Vizitați site-ul nostru la adresa

www.deagostini.ro

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena
MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos
PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa
COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis
COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:
Fast Translate, Best Communication Media SRL
DTP: RAY
TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.
DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L
Country Manager: Mariana Mihălțan
Marketing Manager: Adina Bojică
Redactor: Gabriela Muntean
Distribution Manager: Dan Iordache
ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5,
sector 5, București, România
Telefon: (+40) 21 318 7398
DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

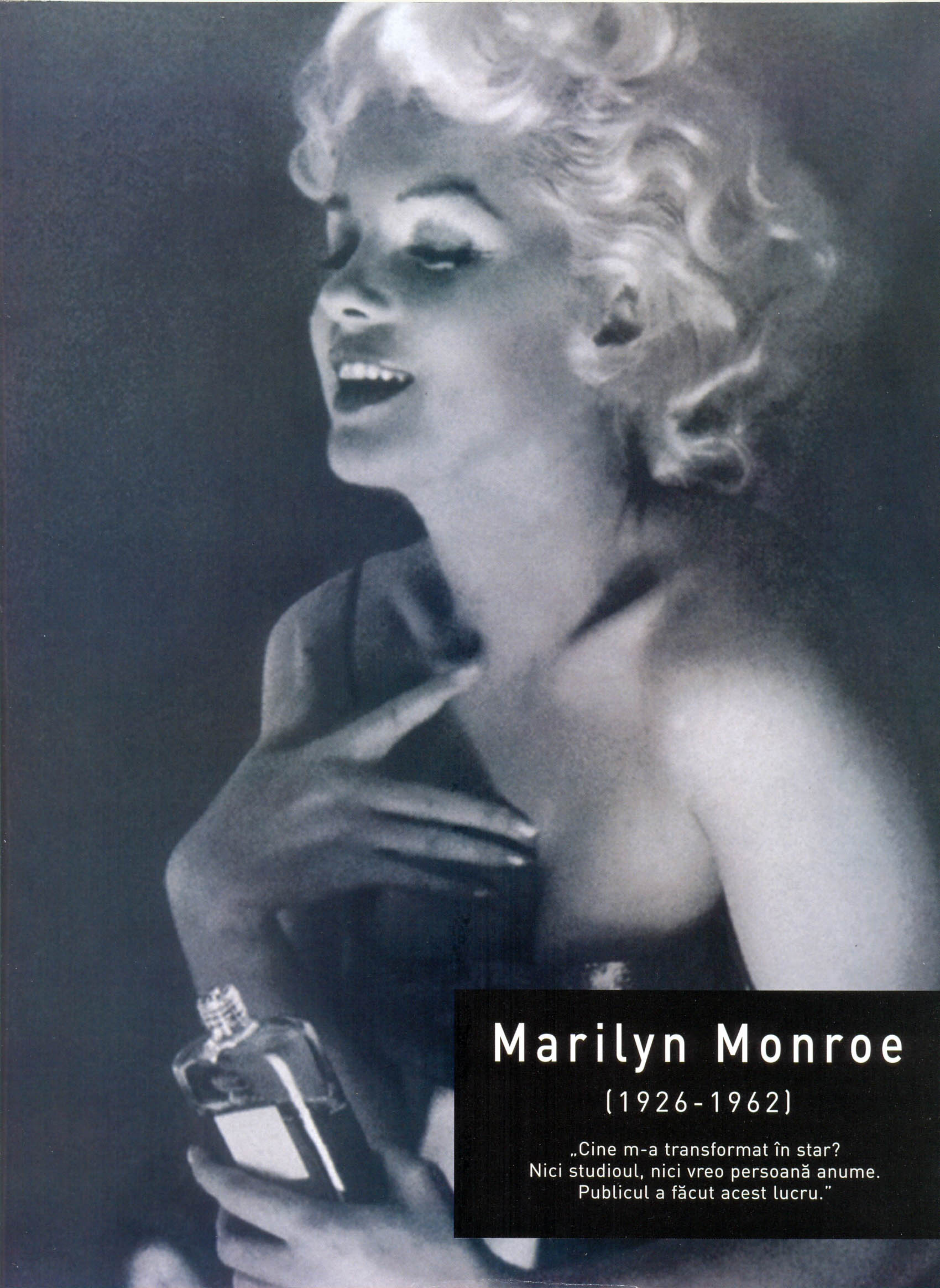
ISSN: 1791-0765

Fotografii: Uniphoto Press, Corbis Japan, American Photo, De Agostini Picture Library

Prețul numerelor
Prețul primului număr: 2,99 LEI / 14,50 MDL
Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI / 29,99 MDL

Editorul își rezervă dreptul de a schimba ordinea publicării personalităților sau de a le înlocui cu altele.

Marilyn Monroe

(1926-1962)

„Cine m-a transformat în star?
Nici studioul, nici vreo persoană anume.
Publicul a făcut acest lucru."

Marilyn Monroe

Ce fel de viață a dus Marilyn?

PROLOG

LA REVENIREA SOLDAȚILOR AMERICANI din lumea largă, triumfători în cel de-al Doilea Război Mondial, Statele Unite ale Americii se pregăteau de o nouă etapă. La Hollywood începeau să se remarce noi actori, staruri în devenire ale noii ere. Din acest grup făcea parte și o actriță debordând de senzualitate, cu al său păr blond – Marilyn Monroe.

Născută pentru actorie, de un optimism incurabil, și câștigând statutul de sex-simbol al Hollywoodului, aceasta a reușit să devină o mare actriță. Drumul nu a fost însă lipsit de obstacole - crearea unei imagini publice de actriță capabilă să joace roluri dificile a semănat cu o bătălie fără sfârșit. În cele din urmă, psihicul său a cedat, ajungând să depindă de bărbați și de droguri. Vorbim despre cea care a fascinat bărbații din întreaga lume, înainte de a-și găsi tragicul sfârșit.

Să vedem așadar ce fel de viață a dus Marilyn Monroe.

TABEL CRONOLOGIC

1911	▯	Se înființează primul studio la Hollywood
1926	▯	Se naște Marilyn Monroe
1937	▯	Este adoptată de familia Goddard
1941	▯	Începe Războiul din Pacific
1942	▯	Prima sa căsătorie
1945	▯	Sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Devine fotomodel profesionist
1946	▯	Intră în industria filmului Divorțează de primul soț
1948	▯	Apariție in filmul „Ladies of the Chorus" (Doamnele din cor) la lecții de actorie de la Natasha Lytess
1949	▯	Slujbă temporară ca fotomodel pentru pictoriale nud
1950	▯	Contract de studio cu John Hyde Apariție în filmul „All about Eve" (Totul despre Eva)
1951	▯	Îl întâlnește pe Arthur Miller la lecții de actorie de la Michael Cehov
1952	▯	Lansarea filmului „Don't Bother to Knock" (Nu te deranja sa mai bați la ușă) având-o ca protagonistă pe Marilyn Monroe. Fotografiile nud ies la iveală
1953	▯	Filmul „Niagara", care a beneficiat de un buget uriaș
1954	▯	Căsătoria și divorțul de Joe DiMaggio Vizite în Japonia și Coreea de Sud
1955	▯	Studiază la Actors' Studio
1956	▯	Căsătoria cu Arthur Miller
1957	▯	Dependența de droguri devine o problemă
1958	▯	Instabilitate la locul de muncă
1959	▯	Succesul filmului „Some Like it Hot" (Unora le place Jazz-ul)
1960	▯	Legătura cu Yves Montand devine publică
1961	▯	Lansarea filmului „The Misfits" (Inadaptații) Îi cunoaște pe frații Kennedy
1962	▯	Moartea sa misterioasă în Los Angeles
1963	▯	Asasinarea Președintelui Kenedy
1968	▯	Asasinarea lui Robert Kennedy
1984	▯	Moartea mamei sale, Gladys
1999	▯	Moartea lui DiMaggio

Poveştile neştiute ale vieţii frumoasei blonde, pline de lacrimi şi agonie

Marilyn Monroe şi-a început cariera ca fotomodel şi a avansat, pas cu pas, spre statutul de vedetă, ajutată de silueta uimitoare şi de vocea sa senzuală. Deşi a trăit o viaţă strălucitoare, i-a lipsit pe parcursul întregii vieţi liniştea interioară. Să urmărim viaţa tumultuoasă a acestei femei, din momentul în care a devenit un sex-simbol până la moartea sa tragică.

▲ Marilyn la șase luni. La această vârstă, locuia la prietenii bunicii sale, familia Bolender.

O copilărie singuratică

Născută fără tată

MARILYN MONROE (Norma Jeane Mortenson) s-a născut la 1 iunie 1926 la Spitalul Municipal din Los Angeles. Mama sa, Gladys Baker, avea 26 de ani. Fusese măritată și divorțată de două ori. Statutul de mamă nu a împiedicat-o să aibă relații cu mai mulți bărbați. Prin urmare, identitatea tatălui lui Marilyn nu este cunoscută.

După naștere, Gladys și-a lăsat fiica în grija prietenilor mamei sale, familia Bolender. Gladys și-a reluat curând munca de editor de imagine la un studio de film și a început să trăiască singură. Uneori, mama își vizita fiica în weekend, însă fetița și-a petrecut cea mai mare parte a copilăriei în sânul familiei Bolender.

La aniversarea primului an de viață al lui Marilyn, bunica sa, Della, i-a făcut o vizită. Marilyn pretinde că Della a încercat s-o sufoce, acoperindu-i gura cu o pernă. Bunica ei era bolnavă psihic și fusese spitalizată în mod repetat. Nu se întâmplă des ca un copil de un an să-și amintească evenimentele atât de clar, însă având în vedere șocul resimțit, Marilyn a reținut incidentul și l-a povestit ulterior în mai multe rânduri.

Deși mama sa a trăit departe de Marilyn când aceasta era mică, a reușit să strângă destui bani pentru a cumpăra o locuință modestă. Astfel, la vârsta de șase ani, Marilyn a părăsit locuința familiei Bolender și a început să locuiască cu Gladys. Totuși, odată ce au început să locuiască împreună, a devenit evident că și mama sa suferea de o boală mintală care necesita spitalizarea într-o instituție specializată. Din acest moment, Marilyn Monroe a început să se teamă de posibilitatea ca și ea să fi moștenit această boală.

O căsătorie timpurie

La câțiva ani după despărțirea de mama sa, Marilyn a fost plimbată prin mai multe orfelinate și a locuit, pe rând, la mai multe familii. În 1937, s-a mutat la prietena mamei sale, Grace McKee Goddard, unde a reușit în cele din urmă să se stabilească.

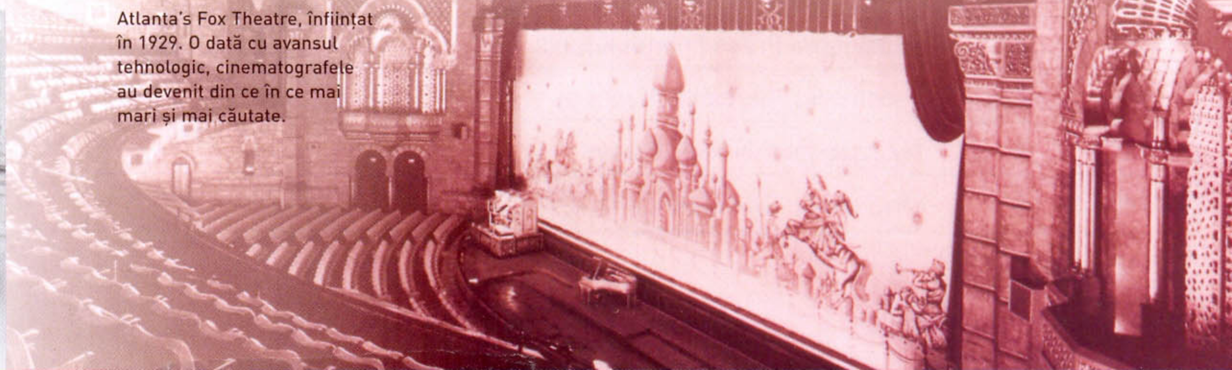
Devenită membră a familiei Goddard, ca adolescentă, Marilyn a început să atragă atenția băieților și, brusc, a apărut posibilitatea căsătoriei. Familia

▼ Mama lui Monroe, Gladys, fotografiată la 79 de ani. După ce Marilyn a împlinit șase ani, Gladys și-a petrecut cea mai mare parte a timpului internată în spital. La mai bine de douăzeci de ani după moartea fiicei sale, Gladys s-a stins din viață în 1984, la vârsta de 82 de ani.

▼ Fotografie cu Marilyn la vârsta de 16 ani, proaspăt căsătorită cu primul ei soț, James Dougherty.

Atlanta's Fox Theatre, înființat în 1929. O dată cu avansul tehnologic, cinematografele au devenit din ce în ce mai mari și mai căutate.

Goddard, tutorii legali ai fetei, se pregăteau să se mute cu serviciul pe Coasta de Est. Perspectiva pierderii tutorilor legali și posibilitatea de a se întoarce într-un orfelinat o speriau. Dacă se mărita însă, acest lucru putea fi evitat. Partenerul ei era un tânăr care trăia în vecinătate, James Dougherty. În iunie 1942, cei doi s-au căsătorit. Mirele avea 21 de ani, în timp ce mireasa abia împlinise 16 ani.

Cum a devenit fotomodel

La vremea aceea, Statele Unite se aflau în plin război violent cu Japonia în Pacific. În 1944, cei doi proaspăt însurăței au fost despărțiți, soțul fiind trimis în linia frontului în Pacificul de Sud, în marina comercială. Rămasă singură, Marilyn s-a mutat în casa lui James din Los Angeles și a început să lucreze la fabrica Radio Plane Munitions alături de soacra sa. Într-o zi, niște reporteri militari au venit la fabrică să facă un reportaj despre femeile care contribuie la efortul de război. Monroe a fost aleasă modelul acelui reportaj, acesta fiind momentul când și-a început oficial cariera în modeling. În ciuda faptului că nu avea nici un fel de instruire în această profesie, Monroe era foarte naturală în fața camerei. Talentul său a atras atenția proprietarei unei agenții de modeling, Emilyn Snipeley, care s-a decis să vândă imaginea lui Marilyn ca fotomodel. La vremea aceea, imaginea unei fete fotomodel era în plin avânt; fotografiile multor actrițe și fotomodele îi consolau pe tinerii americani plecați să lupte în război.

În august 1945, deși războiul cu Japonia luase sfârșit, soțul lui Monroe a continuat să lucreze departe de țară. De fiecare dată când se întorcea să o viziteze, observa cum banii pe care îi trimisese fuseseră cheltuiți pe rochii superbe și pe accesorii. În schimb, ea era din ce în ce mai frumoasă, iar James se simțea de parcă trăiau în două lumi opuse, astfel că s-a întors acasă, pentru a sta lângă soția lui.

Pe vremea aceea, exista o revistă foarte îndrăgită, al cărei public țintă îl constituiau tinerii soldați întorși acasă de pe linia frontului. Revista avea multe fotografii cu fotomodele foarte populare în rândul soldaților în timpul războiului. Snipely, proprietara unei agenții de modelling, a observat cât de multe scrisori primea Marilyn de la fani, în comparație cu celelalte modele. „Nu este numai o femeie de o extraordinară frumusețe, dar are ceva care pur și simplu pune pe jar inimile bărbaților. Am putea încerca să îi vindem imaginea în industria de film", s-a gândit Snipely. Curând, planul de a vinde imaginea lui Marilyn ca actriță a fost pus în practică.

▲ Soldați americani înainte de plecarea spre Tawara Jima, de unde se retrăgeau forțele japoneze. Este posibil ca fotografiile unor fotomodele pe care le țineau în mână să fi fost ultimul lucru pe care îl vor fi văzut înainte de a-și găsi sfârșitul.

▸ „The Jazz Singer" cu Al Jolson, filmul care a deschis drumul către filmul sonor. Celebra replică a lui Jolson: „Wait a minute, wait a minute, you ain't heard nothin' yet" („Stați puțin, stați puțin, încă nu ați auzit nimic") este din acest film.

DIN CULISE

NAŞTEREA FILMULUI SONOR, MOMENT CRUCIAL PENTRU INDUSTRIA DE FILM

În 1926, când s-a născut Marilyn, mama sa, Gladys, lucra la o firmă producătoare de filme. În Hollywoodul anilor 1910, industria de film s-a dezvoltat rapid. Mama lui Marilyn era doar una dintre multele femei care îşi câştigau existenţa muncind în această industrie în plină expansiune.

1926 a fost, de asemenea, anul în care filmul sonor a început să pătrundă pe piaţă. Warner Brothers, pe atunci doar o companie mică de film din Hollywood, făcea eforturi să introducă filmul sonor în această industrie de câtiva ani buni. În acelaşi an, „Don Juan", un film care avea câteva părţi cu sonor, a devenit foarte popular, la fel cum s-a întâmplat şi cu filmul „The Jazz Singer". În cele din urmă, Warner Brothers a achiziţionat First National Pictures, devenind una dintre cele mai mari companii de film din Hollywood.

Pe de altă parte, au existat şi victime ale apariţiei filmului sonor. Prezentatorii din cinematografe şi-au pierdut în scurtă vreme slujbele, la fel cum s-a întâmplat şi cu actorii care vorbeau cu accent. Denumită regina tragediei, actriţa germană Paula Negli a părăsit Statele Unite din cauza accentului ei german. Fondatoarea companiei 20th Century Fox, soţia lui Joseph Schenck, cunoscută ca furmoasa actriţă Norma Talmage, a trebuit, de asemenea, să renunţe la profesia sa, din cauza accentului sau brooklynez.

În epoca filmului sonor, Marilyn avea un mare avantaj datorat vocii sale deosebite şi datorită faptului că ştia să cânte – era întruchiparea personajului ideal pentru filmul sonor.

Suferințele debutantului

Uşi deschise

„SUPRAVIEȚUIND UNUI ACCIDENT de avion, pilotul Howard Hughes, își petrece timpul în spital răsfoind reviste pline de fotomodele. Privirea i-a fost atrasă însă de unul singur, un fotomodel numit Norma Jeane Dougherty, și a ordonat unui subordonat să o contacteze."

Aceste rânduri apărute în Los Angeles Times, în iulie 1946, sunt celebre, pentru că au precedat debutul lui Marilyn Monroe în industria filmului. Textul era însă unul fictiv, compus de Snipely ca reclamă pentru Marilyn. Ca multimilionar, aviator, regizor și director executiv al RKO, numele lui Hughes era suficient pentru a crește valoarea lui Monroe.

Aceste strategii au fost încununate de succes, iar la 26 august 1946, Monroe a primit un contract de 125 de dolari pe săptămână, pentru a lucra la 20th Century Fox. Ca brunetă, imaginea Normei Jeane Dougherty nu a fost considerată suficient de comercială, așa că locul său a fost luat de blonda Marilyn Monroe. În plus, s-a pronunțat divorțul de James, după ce cuplul se separase cu ceva vreme în urmă. Ca debutantă, statutul de femeie căsătorită era de natură să dea naștere unor temeri ale companiei privind posibilitatea ca actrița să rămână însărcinată, ceea ce ar fi dus la o pierdere semnificativă a investiției făcute.

‣ 1935, anul când Hughes încerca să doboare recordul mondial de viteză la zborul cu avionul. Era cunoscut ca director executiv, regizor, producător, fiind multimilionar în dolari.

Dificultăţile industriei filmului

În ciuda noii imagini adoptate, nu era deloc ușor pentru o actriță amatoare să găsească de lucru la Hollywood. Ca și înainte, o perioadă a lucrat ca model pentru pictoriale și își făcea apariția la diferite evenimente. În cele din urmă, a reușit să apară într-un prim film: „The Shocking Miss Pilgrim" (1947) („Șocanta Doamnă Pilgrim"), iar apoi în „Dangerous Years" (1948). Acestea însă au fost roluri minore, iar personajele nici nu aveau nume.

Monroe a încercat să urce pe scara celebrității în industrie prin atragerea unor oameni influenți. Ținta sa principală a fost Joseph Schenck, directorul executiv al 20th Century Fox. În acea perioadă însă, controlul companiei a fost preluat de Darryl F. Zanuck, o fostă prietenă a lui Schenck. După ce a apărut în cel de-al treilea film al său, „Dangerous Years" (1948) în septembrie 1947, lipsa de popularitate a actriței a determinat compania Fox să nu-i prelungească contractul.

‣ Sfârșitul anilor '40, când Monroe era încă o actriță necunoscută. Această fotografie a lui Monroe într-un bikini îndrăzneț era tipică pentru un „pin-up".

Biblioteca de amintiri

ZEIȚA DE PE FRONT

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, fotomodelele (pin-up girls) puneau pe jar inimile tinerilor care luptau în Europa şi pacific. Denumirea de „pin-up" (a prinde cu un ac) derivă de la acţiunea de a decupa o poză dintr-o revistă şi de a o pune în perete fixând-o cu un ac. La acea vreme, fotomodelele apăreau de cele mai multe ori în costume de baie iar apariţiile în pictoriale nud erau interzise. Fetele „pin-up" erau fotomodele, dar şi actriţe celebre.

Una dintre colegele lui Monroe la 20th Century Fox şi coprotagonista emisiunii TV de mai târziu „How to Win a Million" (Cum să câştigi un milion), Betty Grable, a fost un fotomodel foarte popular în timpul celui de-al Doilea Râzboi Moldial. După Betty, ale cărei poze au fost tipărite într-o revistă cu un tiraj de trei milioane de exemplare, în ierarhia celebrităţii o urma actriţa Rita Hayworth. Pictorialul său a rămas celebru şi pentru faptul că a fost pus în cabina piloţilor bombardierului Enola Gay B29 care a lansat bomba atomică de la Hiroshima.

Când Monroe a devenit un fotomodel renumit, războiul se terminase deja. Pe măsură ce tinerii se întorceau acasă de pe front, popularitatea fotomodelelor a atras şi popularitatea revistelor pentru adulţi. Munca de fotomodel era un mod foarte bun de a-şi câştiga pâinea pentru actriţe neobservate cum era Monroe.

▾ Un „pin-up" legendar al lui Betty Grable, foarte popular printre bărbați în timpul războiului. Deși pentru standardele actuale nu pare, la vremea respectivă era o poză foarte îndrăzneață.

În perioada în care avea o legătură cu Monroe, Schenck a prezentat-o pe actriță noului regizor al Columbia Pictures, Harry Cohn. În 1948, Monroe a primit un contract de la Columbia. În cele din urmă, relația ei cu Schenck i-a adus lui Mornoe un nou contract cu Columbia Pictures, precum și mese luxoase la petrecerile date de Schenck. În perioada respectivă, Monroe nu avea destui bani pentru a lua mese luxoase, pentru că nu avea prea mare succes ca actriță. Chiar și în această perioadă, nu a încetat nici o clipă să studieze actoria. Își câștiga cu greu existența din slujba de fotomodel, însă studia la Actor's Studio. Acolo, a fost foarte impresionată de piesa lui Tenesse William „Portrait of a Madonna" (Portretul unei madone), care era pusă în scenă la școala ei sub titlul: „A Streetcar Named Desire" („Un tramvai numit dorință).

▲ Iulie 1947. Monroe dă un test de imagine la studioul 20th Century Fox. Filmările la „Dangerous Years" au început cam în această perioadă.

Un talent în floare

După mutarea la Columbia Pictures, Monroe a fost coprotagonista musicalului „Ladies of the Chorus" (1948) (Doamnele din cor). În timpul acestei producții, Monroe a primit indicațiile valoroase ale regizorului muzical Fred Karger și și-a creat o bază pentru cariera sa muzicală de mai târziu – a învățat să cânte cu o voce dulce, originală și sexy. În timpul acestor filmări, a întâlnit-o și pe profesoara de actorie de la Columbia Pictures, Natasha Lytess.

Deși „Doamnele din cor" a fost piatra de temelie pentru cariera de mai târziu a lui Monroe, filmul în sine nu a fost un succes. În septembrie 1948, contractul cu Columbia Pictures s-a încheiat după numai șase luni, Monroe a devenit din nou liberă de contract. Ca actriță liber profesionistă, Monroe a jucat în două filme, unul dintre ele fiind ultimul film al fraților Marx, „Love Happy" (1950). În film, Monroe captează atenția audienței cu ceea ce mai târziu a devenit „mersul Monroe", actrița unduindu-și șoldurile ademenitor. Acest mers al actriței a atras atenția lui Johnny Hyde, unul dintre agenții de top de la Hollywood.

◄ Scenă din filmul „Domnii preferă blondele". Începutul celebrității lui Marilyn Monroe se datorează, în parte, lecțiilor de canto primite de la Fred Karger și a lecțiilor de actorie primite de la Natasha Lytess. Alături de Marilyn Monroe - Jane Russel.

Obținerea statutului de star

Noi pași

ÎN PRIMĂVARA ANULUI 1950, Johnny Hyde a decis să semneze un contract cu actrița, înțelegând potențialul lui Monroe în timpul avanpremierei la „Love Happy". Pe lângă faptul că făcea eforturi considerabile s-o promoveze pe Monroe, Hyde avea și o relație cu actrița. Prin natura muncii sale, Hyde a avut numeroase aventuri cu diferite actrițe. În cazul lui Monroe însă, situația era serioasă. La scurt timp după divorț, Hyde și-a cumpărat o vilă cu gândul la Monroe și cei doi s-au mutat împreună. După cum reiese însă din replica ei „Îl iubesc. Dar nu sunt îndrăgostită", dragostea lui Hyde pentru Monroe nu era împărtășită în totalitate, iar cei doi nu s-au mai căsătorit în cele din urmă.

În decembrie 1950, Hyde a murit din cauza unei boli cronice de inimă. A circulat un zvon conform căruia excesele sexuale cu Monroe i-ar fi grăbit sfârșitul. Monroe a fost acuzată de familia Hyde că distruge căsnicii și i-au interzis să fie prezentă la funeralii. I-a spus adio în tăcere, departe de mulțimea îndoliată. În timp ce procesiunea funerară înainta în cimitir, se spune că Monroe nu a mai fost capabilă să se abțină și striga numele lui Hyde.

Deși Hyde murise, i-a lăsat lui Monroe două roluri mari în „The Asphalt Jungle" (1950) și „All About Eve" (1950) (Totul despre Eva). Hyde îi spusese lui Monroe următoarele cuvinte: „În loc să joci multe roluri mici, îți va fi mai bine dacă vei juca doar câteva roluri în filme regizate de nume mari" – aceste două filme erau exact de această natură. Monroe a jucat extraordinar în fața maeștrilor John Huston în „The Asphalt Jungle" și Joseph L. Mankiewicz în „All About Eve". Aceste roluri i-au adus un contract pe șapte ani cu 20th Century Fox. Monroe își începuse drumul spre statutul de star.

Portretul lui Monroe din Life Magazine, fotografie făcută în studioul 20th Century Fox, în timpul producției filmului „All About Eve" în 1950. Avea 24 de ani.

▲ Fondatorul companiei 20th Century Fox, Zanuck. Este considerat a fi cel care a format imaginea lui Monroe. Este privit drept un pionier al filmelor vorbite și un producător activ.

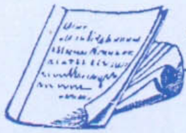
▲ Michael Cehov în filmul lui Hitchcock „Spellbound". În dreapta este Ingrid Bergman. Cehov a înființat o școală de actorie în Hollywood, unde a studiat și Monroe.

Eforturi mai puțin cunoscute

Hyde a văzut în Monroe o actriță de teatru. În realitate, în cele două filme, „The Asphalt Jungle" și „All About Eve," Hyde a învățat-o pe Monroe elementele de actorie de care aceasta avea nevoie în noile ei roluri, pe care le juca perfect.

După aceste roluri, Monroe și-a făcut apariția mai mult în filme mai puțin cunoscute – în ciuda acestui fapt, Monroe era capabilă să electrizeze audiența și pe celelate vedete cu talentul ei. În spatele scenei, Monroe a muncit din greu să-și dezvolte aceste aptitudini. În acest scop, a studiat cu Michael Cehov, nepotul faimosului dramaturg rus, la o școală înființată de primul în Hollywood. A luat de asemenea lecții de actorie la UCLA.

Popularitatea lui Monroe creștea rapid, pe măsură eforturilor depuse în rolurile sale din

Versiune diferită

SCANDALUL CALENDARULUI CU POZE NUD

În 1949, Monroe, o actriță liberă de contract la vremea respectivă, a primit o ofertă de a poza nud. Plata era de 50 de dolari. La vremea respectivă, pictorialele nud erau considerate similare pornografiei și o astfel de slujbă nu era văzută bine pentru o actriță de film. Pentru Monroe însă, care trăia cea mai neagră perioadă a vieții sale, 50 de dolari era o sumă considerabilă. Au fost făcute 24 de fotografii nud, în două ipostaze diferite. În 1951, aceste fotografii au fost folosite într-un calendar, fără a se da numele modelului.

În anul următor, Monroe a început să lucreze ca actriță amatoare, iar oamenii au început să bârfească, spunând că frumosul nud din calendarul anului anterior arăta exact ca Monroe. Agentul studioului 20th Century Fox care lucra pentru actriță a pălit la auzul veștii. Deși imaginea actriței era vândută ca sex simbol, era un adevărat scandal pentru o actriță să pozeze goală. Monroe a spus însă adevărul despre trecutul său, iar această poveste despre o actriță amatoare în suferință, care lupta cu disperare să câștige bani, a ajutat-o, în mod ironic, să devină și mai cunoscută.

Fotografiile nud ale lui Monroe au câștigat o mare popularitate după acest incident și au ajutat-o să vândă o ediție specială a revistei „Playboy" în 1953, cu ea ca protagonistă. Această fotografie nud a fost foarte populară și a fost tipărită pe căni, perne, cărți de joc etc. Acest fapt a scos fotografiile nud la lumină și a marcat începutul industriei pornografice.

▲ Fotografie nud a lui Monroe făcută de Tom Kelley. La vremea când a fost făcută fotografia, actrița era relativ necunoscută. Apariția fotografiei în calendar a contribuit la creșterea popularității lui Monroe.

fiecare producție, chiar și în filmele ieftine și nepopulare. Văzând acest lucru, 20th Century Fox i-a dat două roluri principale în 1952: drama psihologică „Don't Bother to Knock" și comedia „Monkey Business" (Afaceri încurcate). Monroe a atras atenția pentru rolul ei din „Monkey Business", care a reprezentat o inițiere în arta comediei. Președintele 20th Century Fox, Darryl F. Zanuck i-a creat imaginea celebră de „blondă prostuță", imagine care a devenit în cele din urmă personajul său preferat pe ecran.

Lupta cu anxietatea

Deși urca cu hotărâre treptele celebrității, Monroe a început să-și facă prostul obicei de a întârzia. Chiar și atunci când studia cu Michael Cehov, Monroe întârzia la ore, adesea provocând furia lui Cehov. În timpul filmărilor la „Clash by Night" (1952) (Ciocniri în noapte), a început să vină târziu la filmări, o practică foarte criticată în branșă. Odată cu acest obicei a început și dependența de somnifere, care mai târziu a evoluat către o dependență de droguri.

Cauza tuturor acestor probleme era anxietatea privind boala mintală care le afectase atât pe mama cât și pe bunica ei, precum și presiunea pe care o simțea pe măsură ce devenea un star din ce în ce mai popular. Acest profil psihologic a dus-o la insomnie, care a dus la dependența de somnifere, având ca rezultat întârzierile la muncă. De asemnea, dependența ei de bărbați a devenit și mai aparentă din cauza lipsei unui tată în copilărie. Problemele la muncă, dependența de droguri și scandalurile cu numeroși bărbați au făcut-o să sufere pentru tot restul vieții.

▲ O scenă din filmul de Oscar „All about Eve". De la stânga la dreapta: Anne Baxter, Bette Davis, Marilyn Monroe și George Sanders. Aici, Monroe joacă rolul rivalei personajului principal, interpretat de Anne Baxter.

▶ „Monkey Business", în care a ieșit la iveală talentul lui Monroe ca actriță de comedie. În dreapta este personajul principal, interpretat de Carry Grant. Acesta a fost momentul de început al imaginii sale de „blondă prostuță".

Depresia starului

Un mare succes la bărbați

DUPĂ MOARTEA AGENTULUI Johnny Hyde, în ianuarie 1951, Monroe i-a fost prezentată dramaturgului și regizorului de film Elias Kazan lui Arthur Miller, autorul piesei câștigătoare a Premiului Pulitzer „Death of a Salesman" (Moartea unui comis voiajor).

Căutând figura tatălui în alți bărbați, Monroe se întâlnea adesea cu bărbați mai în vârstă. De asemena, în lipsa unei educații de bază în copilărie, avea un mare complex de inferioritate când era vorba de inteligența ei, ceea ce o făcea să aibă o mare admirație pentru oamenii inteligenți. Mai în vârstă și inteligent, Miller era perfect pentru Monroe așa că s-a îndrăgostit de el. Miller era însă însurat. Deși încă îl mai iubea pe Miller, Monroe a început o relație cu fostul jucător de baseball al echipei New York Yankees, Joe DiMaggio, pe care i l-a prezentat o prietenă. Presa a început să îi asalteze pe cei doi, ajungând curând să fie subiectul central al articolelor mondene.

Succes și anxietate

În ciuda problemelor pe care le avea cu bărbații, Monroe a continuat să-și câștige o mare popularitate ca actriță. După succesul cu „Monkey Business", 20th Century Fox i-a dat lui Monroe un rol principal în „Niagara" (1953). Datorită celebrității pe care i-a conferit-o legătura cu DiMaggio, „Niagara" a fost un succes uriaș. În acest film, a fost utilizat „mersul Monroe", născut cu trei ani înainte în „Love Happy", iar actrița l-a transformat în propria ei marcă.

După anul 1952, au fost produse filmele „Gentlemen Prefer Blondes" (1953) (Domnii preferă blondele) și „How to Marry a Millionaire" (Cum să te măriți cu un milionar, și ambele au avut un succes răsunător. În special cu filmul „Gentlemen Prefer Blondes", Marilyn Monroe și-a consolidat statutul său de actriță de prim rang a studiourilor 20th Century Fox, prin demonstrarea unor aptitudini actoricești admirabile în fața mult mai experimentatei Jane Russell.

În vara lui 1953, Monroe și-a lăsat amprenta piciorului și a mâinii în ciment în fața Grauman's Chinese Theatre, împreună cu Jane Russell, fiind înscrisă oficial pe lista actorilor de primă mărime. Deși ajunsă la apogeul său artistic, problemele sale au continuat. Din cauza faptului că întârzia la filmări și a timpului foarte lung pe care îl petrecea la machiaj, totul trebuia reprogramat. Chiar și atunci când ajungea în cele din urmă în fața camerei, nu avea încredere în calitățile sale actoricești și apela la profesoara sa Natasha Lytess, fapt care îl deranja pe regizor.

Din afară, aceste probleme au fost considerate ca fiind cauzate de egoismul și aroganța actriței, dar în realitate aveau ca origine anxietatea și depresia de care suferea.

▲ De la stânga la dreapta, Tennessee Williams, Elias Kazan și Arthur Miller. Cei trei nu numai că au influențat dramarturgia/filmografia americană, dar și pe Marilyn Monroe.

▸ O scenă din „Gentlemen Prefer Blondes". În film, Monroe cântă și dansează și este înfloritoare. În stânga este coprotagonista Jane Russell.

▾ Monroe devine actriță de top cu „Gentlemen Prefer Blondes". Ca dovadă, Monroe (stânga) și Jane Russell participă la ceremonia de amprentare a mâinii în fața Grauman's Chinese Theatre.

▲ O scenă din „The Seven Year Itch", în care rochia lui Monroe este ridicată peste talie de către un tren aflat în trecere, imagine care i-a consacrat poziția de sex simbol.

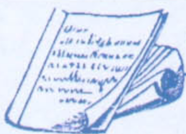
O căsnicie scurtă

DiMaggio a fost cel care a sprijinit-o pe Monroe în lupta cu anxietatea. Cei doi au devenit foarte apropiați și s-au căsătorit în ianuarie 1954. Căsătoria nu a durat însă mult. DiMaggio era de părere că sursa instabilității ei era cariera de actriță și chiar natura relațiilor de la Hollywood. Pentru DiMaggio, care își trăise cea mai mare parte a vieții în mediul sănătos al sportului, industria filmului era imorală.

Curând după luna de miere, în septembrie 1954, DiMaggio, urmărind filmul „The Seven Year Itch" (1955) (Șapte ani de căsnicie) in New York City, a văzut scena în care rochia lui Monroe este ridicată în sus de curent până peste talie. S-a enervat peste măsură urmărind această scenă. Un reporter de la un ziar l-a întrebat două săptămâni mai tărziu: „Cum vă simțiți când vedeți că soția dumneavoastră își expune trupul mai mult decât o făcea înainte?" Fără a manifesta nici măcar o urmă de furie, DiMaggio a plecat de acolo fără nici un fel de expresie pe chip. Monroe avea de luat o decizie dură, dar în cele din urmă a decis să-și continue cariera de actriță, în locul vieții de soție casnică. Decizia lui Monroe de a pune țelurile sale profesionale înainte de rolul său de soție l-a convins pe DiMaggio să înainteze actele pentru divorț. Relația lor a luat sfârșit, cei doi având viziuni complet diferite despre lume și viață.

▲ Monroe și DiMaggio la începutul relației lor. Căsătoria dintre cei doi nu a durat mult, având în vedere că DiMaggio era preocupat numai de lumea baseball-ului, iat Monroe trăia doar în lumea artistică. Cei doi au rămas însă prieteni de-a lungul întregii lor vieți.

Versiune diferită

RELAȚII RECI ÎN TIMPUL LUNII DE MIERE

În ianuarie 1954, Monroe și DiMaggio au plecat în luna de miere. Destinația celor doi nu a fost Mediterana sau Insulele Caraibe asemeni multor cupluri, ci Japonia, unde DiMaggio avea ceva de lucru. La vremea aceea, baseball-ul profesionist în Japonia câștiga o mare popularitate. Ca urmare, industria de baseball l-a invitat pe legendarul jucător DiMaggio în Japonia în extra sezon. Popularitatea lui Monroe crescuse însă de asemenea, iar presa i-a acordat mai multă atenție lui Monroe când cei doi au sosit la Aeroportul Haneda. Și lui Monroe i se solicitau interviuri, ceea ce îl făcea pe DiMaggio să fie mai degrabă nefericit.

În timp ce călătorea prin Japonia cu soțul său, lui Monroe i s-a cerut pe neașteptate să-i viziteze pe soldații americani din Correa de Sud. Soldații luptaseră într-un război sângeros împotriva armatelor chineze și nord coreeane până cu un an înainte și erau foarte dornici să vadă faimosul fotomodel în persoană. Sala de concert improvizată afară pentru acest eveniment era înconjurată de o mare de soldați tineri. La vederea publicului, Monroe a țipat instantaneu: „N-am mai văzut niciodată atâția bărbați într-un singur loc!" În timpul concertului, Monroe a cântat doar câteva melodii, dar audiența era în delir. Monroe s-a străduit să cânte cât mai bine fiecare melodie. Spunea despre acest concert că era cel mai memorabil moment din viața sa.

▼ Monroe cântă în fața soldaților din Coreea de Sud. A interpretat pe scena de una singură, fără suportul regizorilor sau al producătorilor. Acest moment a devenit o amintire foarte prețioasă pentru ea.

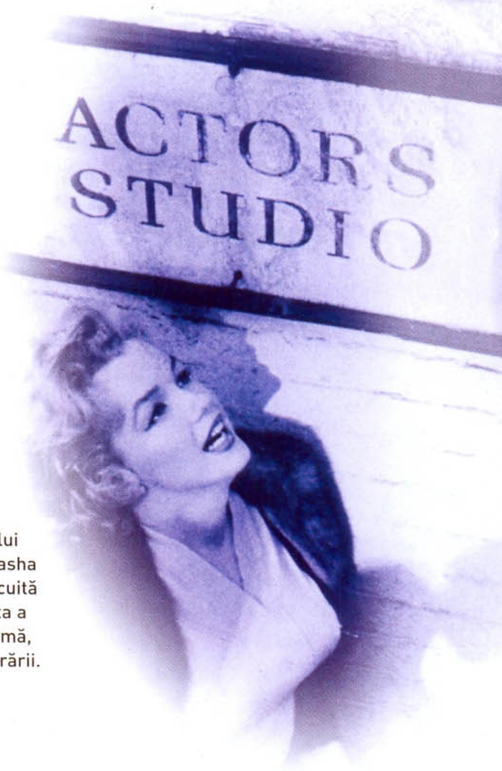

Revolta împotriva Hollywoodului

Furie de nestăpânit

LA CÂTEVA ZILE după petrecerea care sărbătorea finalizarea filmului „Seven Year Itch", în noiembrie 1954, Monroe a anunțat rezilierea contractului său cu 20th Century Fox și a respins de asemenea propunerea de a juca un rol principal într-un alt film. Nemulțumirea ei era cauzată de plata considerată prea mică și de neliniștile ei privind imaginea sa de sex simbol. În spatele acestei decizii a stat un fotograf de la Look Magazine, Milton Greene. La sfârșitul acelui an, Greene a înființat în New York Marilyn Monroe Production și a determinat-o pe Monroe să lucreze independent. Greene renunțase între timp la fotografie dedicându-și întreaga viață acestei femei.

În New York, Monroe și-a reluat cariera artistică. În 1955, s-a înscris la Actors Studio, care era considerată cea mai bună școală de actorie din țară, fiind condusă de celebrul regizor Lee Strasberg. La școală, reputația ei de star nu conta deloc. A primit lecții de actorie de teatru, care e complet diferită de cea de film și, în cele din urmă, a început să se îndrepte într-o nouă direcție, diferită de cea pe care i-o oferea imaginea de sex simbol.

▼ Monroe în fața Actor's Studio din New York. Fostul sex simbol de la Hollywood studia actoria și încerca să înceapă o nouă carieră artistică. Această experiență nu i-a fost atât de utilă pe cât se aștepta.

▲ Marlon Brando în rolul principal în filmul lui Elia Kazan's „On the Waterfront" (Pe chei). Brando era colegul mai avansat al lui Monroe la Actors Studio și, după câte se spunea, un bărbat foarte atractiv.

Lee Strasberg îi lăuda talentul artistic: „Am predat cursuri de teatru multora, dar n-am avut decât doi studenți străluciți, Marlon Brando și Marilyn Monroe..."

De asemenea, vechea sa cunoștință, Elia Kazan, a prezentat-o poetului newyorkez Norman Rosten și familiei acestuia. Prin această relație cu doamna Rosten și cu copiii acesteia, Monroe s-a simțit fericită, trăind căldura unei familii. Mai mult, în Brooklyn locuia fostul ei iubit, Arthur Miller.

Se separase de soția sa Mary și, când a aflat că Monroe era în New York la o emisiune TV, cei doi s-au întâlnit și au reînnodat relația.

◄ Profesoara de actorie a lui Monroe, timp de 8 ani, Natasha Lytess (dreapta) a fost înlocuită de Paula Strasberg. Aceasta a abandonat-o, în cele din urmă, pe Monroe în brațele disperării.

▲ Paula Strasberg (dreapta), care a ajuns profesoara de actorie a lui Monroe în locul lui Natasha Lytess. Imaginea ei consacrată era o apariție îmbrăcată în negru, iar colegii o porecliseră „femeia păianjen".

Omul-cheie

PROFESOARELE DE ACTORIE

Cele două profesoare ale lui Marilyn, Natasha Lytess şi Paula Strasberg au jucat un rol fundamental în transformarea lui Marilyn în idolul de mai târziu.

Natasha lucra ca profesoară de actorie la Columbia Studios şi a întâlnit-o pe Monroe în timpul filmărilor la „Ladies of the Chorus" în 1948. Cele două au devenit foarte apropiate, Natasha devenind profesorul personal al lui Monroe, după ce Marilyn a semnat un contract cu Columbia Studios. Relaţia lor a devenit şi mai apropiată, după ce Natasha a început să se îndrăgostească de Monroe. Sentimentele Natashei nu au fost însă reciproce.

Ulterior, în 1956, Natasha a fost înlocuită cu Paula Strasberg. Monroe abia începuse să studieze la şcoala soţului lui Strasberg, Actor's Studio, şi, după ce cele două s-au cunoscut, Strasberg a devenit profesoara lui Monroe.

Numeroşi actori apelau la serviciile unor profesori de actorie, dar foarte puţini dezvoltau o relaţie strânsă cu aceştia sau îi aduceau pe platourile de filmare. La început, au existat multe probleme între Natasha şi regizorii de film, dar, ulterior, pe măsură ce Monroe a ajuns instabilă psihic, regizorii apelau adesea la Natasha pentru comunicarea cu actriţa. De cealaltă parte, Monroe o considera pe Natasha protectoarea sa când se afla în faţa camerelor şi multe filme nu ar fi putut fi produse fără ajutorul acesteia din urmă.

▲ O scenă din „Prințul și dansatoarea" filmat în Londra, unde Monroe își petrecea luna de miere cu Arthur Miller. În dreapta este regizorul și coprotagonistul, Laurence Olivier.

▲ „Bus Stop", în care de văd roadele muncii sale de la Actors Studio. În mijloc este Don Murray care juca rolul iubitului lui Monroe.

Reîntoarcerea trimfătoare la Hollywood

După ce au pierdut-o pe Monroe, 20th Century Fox a început negocieiri cu Milton Greene de la Marilyn Monroe Production, spre sfârșitul anului 1955. Greene a insistat pentru un contract pe 7 ani cu roluri în patru filme, pentru fiecare actrița urmând să primească câte o sută de mii de dolari. De asemenea, 20th Century Fox nu putea interveni, în cazul în care actrița apărea și în alte filme produse de alte companii. În plus, avea dreptul de a refuza orice rol în orice film regizat de regizori cu care nu îi plăcea să lucreze. Astfel, au semnat un nou contract cu toate aceste restricții. Era o victorie pentru Monroe, ca și pentru Greene care se decisese să-și investească viața în activitatea actriței.

În februarie 1956, Monroe s-a reîntors la Hollywood. Primul său film după această reîntoarcere a fost „Bus Stop" (1956). Însă când au început filmările, profesoara personală de actorie a lui Monroe de după filmul „Ladies of the Chorus", produs de Columbia Pictures, Natasha Lytess, era de negăsit. În locul acesteia, soția lui Lee Strasberg, renumita regizoare de teatru Paula Strasberg, i-a devenit profesoară. Filmat după studiile lui Marilyn la New York, „Bus Stop" a devenit un succes, iar rolul interpretat de Monroe - unul dintre cel mai bune din cariera sa. Acest film a reprezentat de altfel punctul culminant al carierei lui Marilyn Monroe.

◂ 16 iulie 1956, Miller și Monroe, aflați în luna de miere, se plimbă prin cartierele londoneze.

Căsătoria cu Miller

Divorțat în iunie 1956, imediat după ce „Bus Stop" a devenit un succes răsunător, Arthur Miller s-a căsătorit cu Monroe, cei doi plecând în luna de miere în iulie, în timp ce se pregătea să înceapă lucrul la „The Prince and the Showgirl" (Prințul și dansatoarea), în Anglia. Coprotagonistul și regizorul, Sir Laurence Olivier, o critica pe Monroe, spunând despre ea că este „O actriță care nu are niciun fel de instruire, fără potențial de a-și îmbunătăți performanțele, chiar dacă i se dă o anumită instruire, și care joacă numai din instinct." Această remarcă a fost în parte rezultatul tendinței lui Monroe de a veni târziu și de a cere multe duble – ceea ce îl enerva la culme pe Olivier. Faptul că însuși Olivier, care era un om foarte înțelegător, era deranjat de atitudinea actriței arată cât de multe probleme provoca aceasta. În plus, după ce a început să studieze, dependența sa de droguri s-a înrăutățit. A încercat să se trateze, dar nimic nu o ajuta în starea în care se afla. Deși era considerată, în continuare, o bună actriță de teatru, anxietatea și viața zbuciumată o ruinau din interior.

Nori negri

O mulțime de probleme

IMEDIAT DUPĂ CE AU TRAVERSAT oceanul spre Anglia, Monroe și Miller au început deja să aibă probleme conjugale. Miller făcea față cu greu relației cu Monroe, care încerca să-și ordoneze viața, după problemele pe care le-a creat în timpul filmărilor la „Prințul și dansatoarea". Miller și-a scris nemulțumirile într-o scrisoare, pe care Monroe a citit-o. În această notă, Miller spunea printre altele că începe să regrete că s-a căsătorit cu ea. Având în vedere firea ei fragilă, Monroe a fost șocată. Mulțumită însă tratamentului psihiatric și medicamentelor, a reușit să treacă peste acest incident și s-a întors la New York.

În aprilie 1957, întoarsă în America, Monroe l-a concediat pe managerul de succes Milton Greene pentru că nu a reușit să obțină profitul prevăzut. Monroe a cerut de asemenea studioului de producție ca numele lui Greene să nu apară pe genericul filmului „Prințul și dansatoarea", deși acesta reușise să rezolve multe probleme cauzate de Monroe cu personalul de producție subordonat lui Olivier. Fiind vorba despre persoana care și-a dedicat viața carierei lui Monroe și a înfruntat Hollywood-ul împreună alături de aceasta, decizia de a-l concedia pe Greene a fost una nefericită. Se spune că, în spatele scenei, Miller și Greene aveau puncte de vedere diferite privind felul în care trebuia gestionată cariera lui Monroe.

Iunie 1957, Arthur Miller alături de Monroe la externarea din spital după pierderea sarcinii. Pentru Monroe, care dorea un copil cu Miller, realitatea era greu de acceptat.

În plus, Miller nu era de acord nici cu familia Strasberg în privința carierei artistice a lui Monroe. Mai era un lucru care a afectat-o grav pe Monroe. A rămas însărcinată de trei ori cu Miller, dar de fiecare dată a pierdut sarcina. Corpul lui Monroe era incapabil să ducă până la capăt o sarcină, din cauza avorturilor numeroase și a sarcinilor pierdute în urma relațiilor sale anterioare, precum și din cauza abuzului de droguri și alcool. Acest lucru a făcut-o și mai instabilă.

O actriță perfectă

În ciuda stării sale psihice, în iulie 1958, Monroe s-a întors pe platourile de filmare pentru a juca în comedia „Some Like it Hot" (Unora le place jazzul). Actrița continua însă să întârzie la filmări și cerea din ce în ce mai multe duble. Din cauza numeroaselor duble și a reprogramărilor, costurile asociate producției au depășit bugetul. Un regizor veteran, Billy Wilder, care lucrase cu Monroe la „Șapte ani de căsnicie", a comentat o întrebare a presei privind întârzierile actriței cu următoarele cuvinte: „Mătușa mea Minnie, care trăiește în Viena, este întotdeauna punctuală, dar nu cred că există cineva care să vrea să o vadă în filme." Alții care lucrau cu Monroe erau însă foarte critici față de atitudinea ei. Wilder, care a terminat filmul cu mai multe sute de mii de dolari peste buget, a fost întrebat: „Ați face un film în care Monroe să joace rolul principal?"

La această întrebare, regizorul a răspuns glumeț: „După o evaluare psihologică, vă pot spune că

Capodopera lui Monroe, „Unora le place jazzul", o comedie romantică despre doi bărbați care fug de o bandă și se refugiază într-o trupă muzicală formată numai din femei. Se spune că este cel mai bun film al lui Monroe, dar actrița se plictisise de rolurile ei de comedie.

◂ Montand și Monroe sunt parteneri în „Let's Make Love". După cum sugerează și titlul, s-au îndrăgostit și în afara platourilor de filmare.

sunt prea bătrân pentru o experiență atât de amară."

„Unora le place jazzul" a devenit însă un succes răsunător, în ciuda tuturor acestor probleme. Chiar și astăzi, mulți sunt de părere că acesta este cel mai reușit film din cariera lui Monroe. Pe de altă parte însă, filmul nu a făcut decât să consacre imaginea de „blondă prostuță" a actriței.

▲ Simone Signoret, soția lui Montand. În cele din urmă, Yves Montand a preferat-o pe Signoret.

▲ Bărbații lui Monroe, Arthur Miller (dreapta) și Yves Montand (stânga). În urma unei relații extraconjugale, Monroe i-a pierdut pe amândoi.

Numeroase aventuri

În ianuarie 1960, cunoscutul actor francez Yves Montand a vizitat Hollywoodul împreună cu soția sa, actrița Simone Signoret, pentru producția fimului „Let's Make Love" (1960). În acea perioadă, Miller lucra în cea mai mare parte la New York, iar Marilyn juca mai mult la Hollywood, astfel că, treptat, s-au îndepărtat unul de celălalt. Relația lui Marilyn cu Montand a fost picătura care a umplut paharul. Aceasta s-a apropiat de Montand în timpul filmărilor și au sfârșit prin a avea o relație. Atât Miller cât și soția lui Montand, Signoret, au aflat de idilă. Mai mult, Montand și Miller erau vechi prieteni. În condițiile în care amicul său a avut o relație cu propria soție, Miller a decis că nu mai poate continua căsnicia.

CĂLĂTORII ÎN TIMP

FILMOGRAFIA SEX-SIMBOLULUI

Marilyn Monroe a cunoscut cel mai mare succes prin comediile sale romantice, foarte apreciate de critici chiar și în prezent. Încpând cu filmul „Monkey Business" (Afaceri încurcate), Marilyn a produs multe filme de valoare precum „Some like it hot" (Unora le place jazzul). De asemenea, a beneficiat de o reputație bună ca și actriță de musical.

A rămas în istoria Hollywoodului postbelic, în ciuda faptului că nu a jucat în foarte multe filme. Principalul motiv pentru aceasta a fost viața sa scurtă, dar să nu uităm că nu i s-au oferit prea multe roluri din cauza caracterului său dificil.

Lumea filmului e plină de exemple de regizori și actori care dezvoltă o relație și produc mai multe filme împreună, dar nu și în cazul lui Marilyn. Regizorul Billy Wilder a fost unul dintre puținii care au cooptat-o pentru mai multe filme. Mai mult, Monroe nu a jucat niciodată în compania aceluiași protagonist. Cu excepția lui Billy Wilder, nici un alt regizor nu a mai vrut să lucreze cu ea și a doua oară.

Anul lansării	Titlu	Regizor	Partener
1952	Don't bother to knock	Roy Baker	Richard Widman
1952	Monkey business	Howard Hoks	Kerry Grant
1953	Niagara	Henry Hathaway	Joseph Cotton
1953	Gentlemen prefer blondes	Howard Hoks	Jane Laselle
1953	How to marry a millionaire	John Negresco	Betty Gravel
1954	River of no return	Otto Fleminger	Robert Mittcham
1954	There's no business like slow business	Walter Lang	Essel Marmon
1954	River of no return	Otto Fleminger	Robert Mittcham
1955	The seven year itch	Billy Wilder	Tom Eavel
1956	Bus stop	Joshua Logan	Don Murray
1957	The prince and the showgirl	Lawrence Olivier	
1959	Some like it hot	Billy Wilder	Tony Curtis
1960	Let's make love	George Cuca	Yves Montand
1961	The misfits	John Houston	Clark Gable
Nefinalizat	Something's gotta give	George Cuca	Dean Martin

Drumul către moarte

Al treilea divorț

În ciuda divorțului recent, Miller și Monroe și-au reluat relația în cursul producției „The Misfits" (Inadaptații – 1961) care a fost scrisă de Arthur Miller și a avut-o în distribuție pe Monroe. Clark Gable, partenerul său din film, a fost perceput ca un părinte de către încă foarte tânăra Marilyn. Filmările, începute în iulie 1960, au fost deosebit de tensionate din cauza prezenței în cadrul echipei de filmare a lui Miller, cel care avea să divorțeze în curând de Marilyn. În august, incapabilă să facă față stresului profesional, Marilyn s-a internat într-un spital din Los Angeles, unde a fost consiliată de către medicul psihiatru Ralph Greenson. Monroe a revenit pe platou în octombrie, după două luni de tratament. Ultimul său film finalizat, „Inadaptații", și-a depășit bugetul cu 5 milioane de dolari, fiind gata cu două luni de întârziere, la 4 noiembrie.

La o săptămână după filmări, Monroe a intentat procesul de divorț. Cinci zile mai târziu, partenerul din film și cel pe care îl percepea ca pe un tată, Clark Gable, a decedat în urma unui atac de cord. Presa de scandal a dat vina pe Marilyn, susținând că actrița l-ar fi sedus. Divorțul, moartea lui Gable și acuzațiile iresponsabile ale tabloidelor nu au făcut decât să agraveze suferința preexistentă a lui Monroe.

▸ 11 noiembrie 1960. Monroe se află într-un taxi, având o expresie facială preocupată, după anunțul divorțului de Arthur Miller. Acest lucru se petrecea la o săptămână după finalizarea filmărilor la „Inadaptații".

▾ Echipa producției „Inadaptații". În prim-plan, de la stânga la dreapta: Montgomery Clift, Monroe, Clark Gable. În spatele lui Marilyn se află regizorul John Houston, iar în vârful scării stă soțul ei, Arthur Miller, care a compus scenariul.

Preludiul prăbușirii

Deși Marilyn a început anul 1961 la New York, depresia severă de care suferea a dus la internarea ei într-un ospiciu. A fost diagnosticată ca reprezentând un pericol pentru sine, astfel că a fost închisă în spatele gratiilor, în mintea sa încolțind temerea că este victima aceleiași boli care i-au afectat mama și bunica. După ce s-a liniștit, Monroe a încercat să se trateze în diferite spitale, fără succes însă. Ulterior, a cerut ajutorul familiei Strasberg, precum și al fostului soț, DiMaggio. Într-un târziu, DiMaggio a fost de acord să o ajute pe Monroe să fie transferată la Spitalul Universitar Columbia, unde a petrecut o lună întreagă. S-au creat astfel premisele pentru reînflorirea relației dintre Marilyn și DiMaggio.

▴ DiMaggio și fiul său, DiMaggio Jr., își iau rămas bun de la Monroe. Marilyn a menținut o prietenie strânsă cu Joe chiar și după divorțul de acesta.

▲ Dormitorul lui Marilyn, în cursul cercetărilor poliției. Telefonul folosit de Monroe chiar înainte să moară se afla pe poliță, în spatele stâlpului din dreapta.

Clipe personale

BUNĂTATEA STARULUI

Deşi era notoriu faptul că Marilyn le crea numai probleme producătorilor şi regizorilor, cu totul altfel stăteau lucrurile când venea vorba de fanii sai şi de oamenii simpli. Când a vizitat Japonia în luna de miere, camerista a exclamat: „Aveţi un păr superb!", replica lui Monroe fiind: „Sigur, nu la fel de frumos ca al tău". Atitudinea ei faţă de oamenii de rând i-a adus mulţi admiratori, fiind o consecinţă directă a mediului în care a crescut. Deşi s-a orientat spre actorie, nu a uitat niciodată miile de admiratori pe care i-a câştigat ca fotomodel.

Deşi egoistă, dacă ne gândim la regizori şi actorii celebri, Marilyn era foarte amabilă cu restul echipei. După debutul său, Whitey Snyder a început să-i realizeze machiajul. Când Marilyn a fost internată în 1952, aceasta i-a spus lui Snyder: „Dacă mă duc, aş vrea să mă machiezi tu. Să nu laşi pe nimeni altcineva să mă atingă". 10 ani mai târziu, pe 7 august 1942, Snyder a primit un telefon de la DiMaggio: „Nu uita ce i-ai promis". În aceeaşi zi, avea să machieze pentru ultima oară faţa lividă a lui Marilyn.

Monroe s-a întors la Hollywood în luna august, după ce și-a petrecut prima jumătate a anului 1961 la New York. A continuat ședințele de psihanaliză cu Dr. Ralph Greenson, petrecându-și timpul împreună cu familia acestuia, departe de muncă.

În luna aprilie a anului următor, Monroe a revenit la Hollywood pentru a relua filmările la filmul pe care nu a mai apucat să-l finalizeze, „Something's Got to Give". Ca și înainte, Marilyn a avut probleme pe platou. Pe 19 mai a lipsit de la filmări, preferând să participe la petrecerea de aniversare a Președintelui John F. Kennedy, cu care avea o relație strânsă. Acolo i-a cântat „La mulți ani, domnule Președinte". A doua zi a revenit la Hollywood, doar pentru a dispărea din nou după ce și-a serbat ziua, pe 1 iunie, spre disperarea tuturor.

▸ Monroe conversează cu Gladys Mcallister, coafeza sa, în timp ce aceasta din urmă o aranjează. Monroe era foarte amabilă cu echipa din culise, inclusiv cu fotografii și cu machiorii.

Tragedia se apropie

În aceste condiții, 20th Century Fox a fost nevoită să ia decizia de a o concedia pe actriță. Nicio altă companie de la Hollywood nu a mai vrut să o angajeze. În iulie, a surprins audiența luând parte la o scurtă piesă la Actors Studio. Soții Strasberg, îngrijorați de instabilitatea sa mentală, au convins-o să rămână la New York. Cu toate acestea, dorind să fie tratată de dr. Greenson, Monroe a decis să plece la Hollywood.

În după-amiaza zilei de 4 august, Dr. Greenson a facut o vizită la domiciliul lui Monroe, pentru ședința de terapie, părăsind casa la 7 seara. Din acest moment, nimeni nu știe ce s-a petrecut în casa lui Marilyn.

Camerista a remarcat o schimbare în comportamentul lui Monroe și l-a contactat pe dr. Greenson la ora 3, în noaptea de 4 spre 5 august. Când a ajuns medicul, Marilyn era hipotermică, întinsă pe pat, cu receptorul în mână. Imediat a anunțat poliția. Conform poliției din Los Angeles, moartea lui Monroe a survenit ca urmare a unei supradoze de somnifere. Decesul lui Marilyn a dat naștere unui val de controverse, scenariile variind de la accident sau sinucidere până la crimă.

Înmormântarea a avut loc pe 8 august, fiind organizată de al doilea soț al său, Joe DiMaggio. Au participat foarte puține persoane, printre acestea numărându-se totuși echipa sa de producție. Singurii invitați din industria filmului au fost soții Strasberg. Arthur Miller a refuzat să vină, în condițiile în care nici un alt actor sau regizor nu a mai fost invitat. Aceasta pentru că DiMaggio era ferm convins că tragedia lui Marilyn a fost cauzată de Hollywood.

▾ Ultima fotografie a lui Monroe care avea să fie folosită în producția nefinalizată „Something's Got to Give." Marilyn a murit misterios la 2 luni și 12 zile după realizarea acestei poze.

Calităţi actoriceşti miraculoase, născute din anxietate

Deşi a fost cea mai mare actriţă hollywoodiană a perioadei postbelice, Monroe a dus o viaţă instabilă din punct de vedere mintal şi psihologic. Relaţiile sale numeroase şi abuzul de droguri, născute din nevoia de a fugi de problemele interioare, au afectat-o decisiv. Actoria era modul ei de a umple un gol interior. Oare la ce se gândea în timp ce urca pe scara gloriei?

Anxietatea crescândă din interior

MOARTEA LUI MARILYN a fost prezentată oficial drept suicid. Există totuşi o serie de teorii care susțin contrarul; unii se gândesc la crimă, determinată de suspiciunea unui scandal public care să îl implice pe președintele Kennedy, în timp ce alte voci sunt de părere că Marilyn a luat în mod accidental prea multe barbiturice. Indiferent ce s-a întâmplat, este dovedit că era dependentă de droguri, fapt frecvent întâlnit la starurile de la Hollywood. Dacă majoritatea consumatorilor recurg la droguri doar din curiozitate sau pentru plăcere, Marilyn era un caz aparte.

Idila lui Marilyn cu drogurile a început în 1952, când a avut, în sfârșit, șansa de a cunoaște celebritatea ca actriță. În aceeași perioadă s-a prefigurat și meteahna de a întârzia la lucru. Între cele două există o interdependență strânsă. În primul rând, avem de-a face cu anxietatea sa față de actorie, pe care o ascundea adânc în sine. Acest sentiment a devenit tot mai puternic pe măsură ce ii creștea celebritatea și juca roluri mai importante. Foarte curând, sufletul său a fost copleșit de temeri.

Pe lângă acestea, companiile de film i-au construit o imagine deloc de invidiat, care au ajuns să îi distrugă inima.

▾ O fotografie din 1953 realizată de fotograful revistei Life, Alfred Eisenstaeidt. Acesta a surprins adevărata sa natură, care nu transpare pe marele ecran.

▾ „Bus Stop", film în care lui Monroe i se deschid uși noi. Marilyn (stânga) joacă rolul unei actrițe de care se îndrăgostește un cowboy naiv interpretat de Don Murray.

▲ Portret al lui Marilyn Monroe din anii '50, fotografiat de 20th Century Fox, ilustrativ pentru imaginea sa de sex-simbol la Hollywood.

„Niște sâni mari, un fund mare, mare lucru. Chiar nu pot fi mai mult de atât?"

Imaginea care o va urmări

Monroe a fost deosebit de talentată în roluri aparținând genului comediei romantice, ca și actriță de comedie. Totul a început în „Șapte ani de căsnicie" („Seven Year Itch" - 1954), care i-a adus statutul de actriță de prim rang. Percepută ca un „sex-simbol" sau ca o „blondă prostuță", această imagine a urmărit-o și în filmele următoare. Nemulțumirea sa față de această imagine e relevată de afirmația: „Niște sâni mari, un fund mare, mare lucru. Chiar nu pot fi mai mult de atât?"

Imediat după finalizarea peliculei „Șapte ani de căsnicie", Monroe a plecat la New York pentru a studia la celebră școală de actorie, Actors Studio, înființată de Lee Strasberg. Următorul său rol din „Bus Stop" ne-o înfățișează de Marilyn Monroe ca actriță artistică, dar doi ani mai târziu, cel mai important filma al său, „Unora le place jazzul" o înfățișează din nou într-un rol de „blondă prostuță". Imediat după terminarea filmului, Marilyn a spus: „Dacă joc rolul unei fete toante și pun o întrebare prostească, trebuie să continuu tot așa".

A încercat să încarce acest comentariul cu sarcasm, și și-a jucat rolul impecabil, astfel că filmul a fost un mare succes. Imaginea lui Monroe pe ecrane a început să se detașeze tot mai mult de realitate. Aceasta a destabilizat-o și mai mult. Starea sa de spirit i-a creat multe necazuri în timpul filmărilor, generând și mai multă răceală în relația lui Monroe cu partenerii și cu echipa.

Magie marca Monroe

Problemele pe care le crea Marilyn pe platoul de filmare sunt nenumărate. „Unora le place jazzul" este o comedie, în contrast total cu atmosfera mai degrabă negativă de pe platou. Monroe întârzia de fiecare dată de la filmări și de la repetiții, și în ciuda întârzierilor din program, actrița insista să se tragă multe duble. Se întâmpla de multe ori ca scene programate să dureze o oră să se întindă, în cele din urmă, pe mai multe zile. Partenerul Jack Lemmon a afirmat, cu privire la Monroe: „Nu cred că are simțul responsabilității caracteristic actrițelor profesioniste". La rândul său, Tony Curtis, care juca rolul iubitului lui Marilyn, spunea: „Un moment de tandrețe cu Marilyn seamănă cu a îl săruta pe Hitler".

▼ Afiș gigantic pentru „Șapte ani de căsnicie" în Times Square, în fața unui cinematograf, care i-a surprins chiar și pe new-yorkezi. Acesta a fost realizat anterior premierei filmului care a avut loc în mai 1955.

◂ „Unora le place jazzul", o capodoperă născută din cele mai proaste condiții pe platoul de filmare. De la stânga la dreapta, Tony Curtis, Jack Lemmon, Marilyn Monroe, și regizorul, Billy Wilder.

▴ Monroe și Tony Curtis în „Unora le place jazzul". Curtis a afirmat că a o săruta pe Monroe e „ca și cum l-ai săruta pe Hitler".

Din cauza lui Monroe, costurile de producție au continuat să crească, aducând compania în pragul falimentului. Au reușit cumva să termine producția, iar Billy Wilder a spus: „Nici nu mai credeam că vom termina vreodată, dar rezultatul final este magnific". În ciuda tuturor problemelor, filmul era de o calitate deosebită.

Faimosul englez Laurence Olivier, care a ținut capul de afiș împreună cu Monroe și a regizat „Prințul și dansatoarea", a criticat-o pe actriță imediat după filmări, dar a elogiat-o după moartea tragică: „Nu pot să cred că un film atât de special nu a fost un mare succes. Eu am jucat destul de bine, dar Marilyn... Marilyn a fost extraordinară!"

Actrița britanică veterană Sybil Thorndike a jucat în același film. Nu a ezitat să-și exprime surprinderea cu privire la discrepanța dintre prestația de pe ecrane și cea de pe platourile de filmare, "Marilyn este o actriță impecabilă pe marele ecran, s-a născut pentru film".

Actorul amator Don Murray, care a jucat în „Bus Stop", a fost surprins de incapacitatea sa de a memora replicile. Filmările erau întrerupte permanent din cauza lui Monroe, care nu putea să rețină decât câteva replici din scenariu. Totuși, la vederea produsului final, Murray s-a declarat șocat de talentul actoricesc deosebit al lui Monroe.

Nimic altceva decât magie marca Monroe – actorie minunată născută din nemulțumire și din probleme fără sfârșit pe platourile de filmare. Asta nu îi împiedica însă pe cei din jur să refuze să mai lucreze în viitor cu Monroe. Motivul real pentru care Monroe nu a reușit niciodată să devină actrița mare care a visat să fie este acela că foarte puțină lume a fost dispusă să lucreze cu ea.

Marea actriță născută din senzația de gol

Cauza tragediei lui Monroe trebuie căutată și în interiorul său. Lipsurile i-au marcat copilăria – nu și-a cunoscut tatăl și nici nu a primit suficientă dragoste din partea mamei. Relațiile ei nenumărate își au originea în lipsa unei figuri paterne, iar Marilyn nu făcea altceva decât să încerce să umple un spațiu gol din viața sa. Psihologii susțin de asemenea că Monroe încerca să suplinească lipsa iubirii resimțită în copilărie, perfecționându-și talentele actoricești astfel încât să fie ovaționată public de audiență și de fani. Iată deci cum mediul tragic din copilărie s-a transformat în forța motrice a acestei mari actrițe. Cu toate acestea, căutarea perfecțiunii în artă nu a făcut altceva decât să o afunde și mai mult într-o mare de axientate. De aici a pornit dependența de droguri care a purtat-o în direcția finalului său tragic.

Vocea sa dulce, șoptită, privirea unică spre golul de dincolo de ea – fiecare mișcare, cât de mică, era dovada vie a unui gol imposibil de umplut din interiorul lui Marilyn, sex-simbolul hollywoodian care a înnebunit o lume întreagă.

▾ „Prințul și dansatoarea" filmat în Anglia, unde și-au petrecut luna de miere Monroe și Miller. În centru se află regizorul și actorul Laurence Olivier. Ulterior, Olivier a afirmat că modul în care a jucat Monroe în acest film a fost foarte emoționant.

SINUCIDERE SAU CRIMĂ?
STATALITATEA DIN JURUL LUI MONROE

Monore, susținătoarea liberalilor

În mod surprinzător, Marilyn Monroe avea afinități politice spre curentul liberal. A făcut parte, însă, în mod oficial din Partidul Democrat. Din cauza copilăriei foarte dificile avea o compasiune deosebită pentru cei discriminați, și a susținut drepturile negrilor în industria de divertisment. A fost înconjurată de mulți alți liberali. Al treilea soț, Arthur Miller, maestrul scenariilor, Michael Cehov și familia Strasberg au fost cu toții percepuți drept posibili comuniști de către Comitetul Camerei Reprezentanților pentru Cercetarea Activităților Antiamericane, iar Yves Montand era la acel moment membru al Partidului Comunist din Franța.

Pe de altă parte, personalitățile Hollywoodului se înscriau în cea mai mare parte în curentul aflat la putere, temându-se de Comitetul Camerei Reprezentanților pentru Cercetarea Activităților Antiamericane. Ca actor, nu a vorbit niciodată despre opțiunile sale politice, dar este cunoscut faptul că Monroe a fost membră a Partidului Democrat.

▲ Scandalul dintre Monroe și președintele John F. Kennedy (stânga) și Procurorul General Robert Kennedy. Acesta a dus la zvonul că Marilyn a fost asasinată.

Admirația pentru Președinte

Monroe a văzut în John F. Kennedy, devenit președinte conform așteptărilor liberalilor în 1961, o licărire de speranță. În realitate, și-a încurajat cu tărie toți prietenii să voteze cu Kennedy. Mai mult decât atât, Monroe a avut relații personale cu președintele Kennedy și cu fratele său, Robert, care era procuror general. Frații Kennedy vizitau ocazional Coasta de Vest chiar și înainte ca John să devină președinte. Au ales orașul Los Angeles ca bază pentru activitatea lor politică pentru că sora lor cea mai mică, Patricia, s-a măritat cu Peter Lawford și s-a mutat la Santa Monica. Așa a ajuns Monroe să îi cunoască pe frații Kennedy. Se spune că relațiile au devenit mai apropiate la sfârșitul anului 1960 și în cursul lui 1961, când John era în plină campanie electorală pentru președinție.

Peter Lawford s-a căsătorit cu Patricia în 1954, când era în floarea vârstei. La acel moment, Lawford făcea parte dintr-o trupă condusă de cântărețul și actorul Frank Sinatra. Se spune că Sinatra a avut la rândul său, la un moment dat, o relație cu Monroe. Ca urmare a relațiilor cu Sinatra și Lawford, Monroe a ajuns să îi cunoască bine pe frații Kennedy. Conform anumitor surse, John l-a rugat pe Lawford să-i facă cunoștință cu Marilyn. Există numeroase teorii care susțin că Monroe ar fi avut relații fie cu unul, fie cu ambii frați Kennedy, fără însă a exista dovezi în acest sens.

Misterul etern

O relatare a poveștii uciderii lui Marilyn care îi implică pe frații Kennedy afirmă următoarele:

Monroe avea o relație intimă cu John, cu Robert sau cu ambii. Scandalul a ajuns fie la urechile republicanilor, fie ale directorului FBI, John Edgar Hoover, care, de formație militar, nu agrea modul în care frații Kennedy se focalizau excesiv pe diplomație și în alte direcții pacifiste. Având în vedere cât de grave pot fi scandalurile amoroase în cariera unui președinte, apropiați ai Casei Albe au ucis-o pe Monroe pentru a mușamaliza povestea, urmând instrucțiunile lui Robert Kennedy.

În replică, se spune că poveștile de scandal despre Monroe și frații Kennedy sunt inventate de conservatori, și că asasinatul său de către frații Kennedy a fost scornit de media, folosind informațiile primite de la foștii militari. Cu toate acestea, există suficiente dovezi care indică un scandal sexual între Monroe și frații Kennedy. Dacă astfel au stat lucrurile, este foarte probabil ca și contracandidații acestora să fi fost la curent cu toate aceste dovezi. Totuși, nu este clar dacă acest scandal ar fi fost suficient pentru a duce la asasinarea lui Marilyn din ordinul Casei Albe.

În anul care a urmat morții lui Monroe, John F. Kennedy a fost ucis, fiind urmat de fratele său Robert, cinci ani mai târziu. Ca și în cazul decesului lui Monroe, motivația care a stat la baza asasinării fraților Kennedy este încă necunoscută.

▼ John F. Kennedy (stânga), sora sa Patricia, și soțul Patriciei, actorul Peter Lawford (dreapta). Lawford i-a făcut cunoștință lui Monroe cu John F. Kennedy.

Personalităţi cu talente mărețe şi unice din jurul starului nefericit

Deşi egoismul la locul de muncă i-a adus numeroşi duşmani, Monroe se bucura şi de suporteri fervenţi în întreaga lume. Frumuseţea radiantă i-a adus multe relaţii dramatice, pline de dragoste şi ură. Viaţa ei scurtă dar plină de evenimente a fost scena unor întâlniri unice.

Marele președinte admirat de fetița orfană de tată:

Abraham Lincoln (1809-1865)

Abraham Lincoln s-a născut în 1809 în statul Kentucky. După ce a urcat scara socială, devenind senator, Lincoln a fost ales al șaisprezecelea președinte al Statelor Unite, în 1860. Pe lângă primul președinte, George Washington, și al treizeci și cincilea președinte, John F. Kennedy, este considerat a fi unul dintre cei mai cunoscuți președinți din istoria Statelor Unite. Lincoln a menținut ideologiile Nordului Statelor Unite, legând Nordul de înfrângerea Confederaților în Războiul Civil American, și a introdus măsuri de abolire a sclaviei. Cetățenii Americii nu au uitat nici până astăzi Cuvântarea de la Gettysburg, „guvernarea poporului, de popor, pentru popor", și nici asasinarea sa tragică, după victoria din Războiul Civil American.

Monroe nutrea un respect adânc pentru Lincoln. Desigur, majoritatea americanilor l-au iubit și l-au respectat pe Lincoln, dar, pentru Marilyn, Lincoln era cineva în care avea încredere nețărmurită. Aceasta se datora celui de-al treilea soț al său, Arthur Miller. În 1951, când Monroe abia îi cunoscuse pe Miller, aceasta i-a spus: „Am nevoie de cineva pe care să îl pot respecta, care să-mi țină loc de tată". Miller a replicat atunci: „Ce-ai zice de Lincoln. Carl Sandburg, un mare poet, a scris o biografie senzațională". Pentru Monroe, Lincoln a devenit figura paternă care a umplut golul lăsat de tatăl pe care nu l-a cunoscut niciodată. Imediat, Monroe a citit biografia scrisă de Sandburg despre Lincoln, Anii preeriei, anii războiului (6 volume) și a cumpărat un portret înrămat al lui Lincoln. Mai târziu, Marilyn l-a întâlnit de mai multe ori pe Sandburg pentru a discuta temele operei sale.

În dormitorul lui Marilyn au existat întotdeauna imaginea lui Lincoln și manuscrisul Cuvântării de la Gettysburg. Monroe a iubit, astfel, doi mari președinți – pe Kennedy și pe Lincoln.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

- Colegi
- Influențe
- Dușmani
- Profesori/Instructori
- Relații amoroase

Natasha Lytess (1915–1964)
Profesoară de actorie de origine est-europeană. Natasha a devenit instructoarea sa personală după ce Monroe a început să lucreze pentru Columbia Pictures. Ulterior au apărut și sentimentele pentru actriță

Clark Gable (1901–1960)
Idol hollywoodian. Marilyn a văzut în el o figură paternă încă de când era foarte tânără. Filmul în care au fost parteneri, „Inadaptații", a fost un mare succes pentru amândoi.

Yves Montand

Andy Warhol

Abraham Lincoln

Paula Strasberg (1909–1966)
Soția lui Lee Strasberg, fondatorul Actor's Studio, instructor al lui Monroe. Marilyn a cunoscut-o pe Paula la Actor's Studio și s-a grăbit să o înlocuiască pe vechea sa profesoară, Lytess.

Darryl F. Zanack (1902–1979)
Președintele 20th Century Fox. A promovat-o pe Monroe ca sex-simbol și s-a opus apartenenței acesteia la o trupă.

Elia Kazan

Lee Strasberg

Ralph Greenson (1911–1979)
Psiholog din Los Angeles. A fost medicul ei principal. A petrecut mult timp în prezența ei în ziua morții lui Marilyn.

Johnny Hyde (1896–1950)
Agent de succes la Hollywood. A ajutat-o pe Monroe să-și vândă filmele și a visat să se însoare cu ea, dar a decedat brusc înainte să apuce să-și îndeplinească visul.

Frank Sinatra

John F. Kennedy (1917–1963)
Al treizeci și cincilea Președinte american. S-a apropiat de Monroe prin Sinatra, existând zvonuri că unii dintre consilierii săi au planificat asiasinatul lui Marilyn pentru a mușamaliza un potențial scandal.

Billy Wilder (1906–2002)
Regizor care a filmat-o pe Monroe în două din filmele sale. A fost foarte cunoscut pentru comediile sale romantice și a câștigat cu filmele proprii 6 premii Oscar.

▲ Personalitățile din casetele pe fundal gri sunt prezentate în detaliu în acest capitol.

Regizorul de teatru care a influențat semnificativ viețile starurilor în devenire

Elia Kazan (1909-2003)

Monroe admira bărbații chipeși, puternici și inteligenți, dar afecțiunea sa pentru bărbați inteligenți este o consecință a experienței sale cu marele regizor Elia Kazan.

Elia s-a născut în 1909, în Turcia, din părinți greci, și a imigrat în America la 4 ani pentru a scăpa de oprimarea politică. A decis că vrea să devină regizor și s-a implicat în producția câtorva spectacole. În 1945, a regizat „Un tramvai numit dorință", după piesa scrisă de Tennessee Williams, film care i-a adus prestigiul ca regizor. Astfel, a făcut primii pași spre lumea Hollywoodului, și a început să lucreze atât la spectacole de teatru cât și la filme.

În 1951, Kazan a cunoscut-o pe tânăra Monroe la Hollywood, înainte ca aceasta să cunoască celebritatea, și cei doi au devenit apropiați. Kazan era căsătorit, astfel că nu a avut niciodată o relație stabilă cu Marilyn, care era fascinată de gradul lui ridicat de inteligență. Mai târziu, prin intermediul lui Kazan, l-a cunoscut pe cel care avea să-i devină soț, Arthur Miller. Tot Kazan a fost cel care i-a recomandat să se înscrie la Actor's Studio. Astfel, i-a schimbat în două rânduri cursul vieții.

Kazan a avut un impact major asupra regizorilor și dramaturgilor care i-au urmat, dar a fost implicat într-un incident negativ care nu poate fi șters din biografia sa. Când guvernul american a încercat să distrugă partidul comunist din SUA, Kazan, fost comunist, a denunțat 11 colegi de partid. Mai târziu a regretat profund ce-a făcut. Și-a atras astfel mânia multora din colegii de la Hollywood, și incidentul l-a bântuit până la moartea care a survenit în 2003, la vârsta de 94 de ani.

Profesorul de actorie care a adus talentul lui Marilyn la noi cote

Lee Strasberg (1901-1982)

Strasberg s-a născut în Ucraina, în 1901, și de la sosirea în America la vârsta de 9 ani a început să se implice în industria filmului. A decis să împărtășească experiența și cunoștințele pe care le-a acumulat atunci când a făcut din actorul rus Stanilafski o stea în anul 1930 și a decis, împreună cu Elia Kazan, să înființeze Actors Studio în 1947. Mulți dintre cei mai cunoscuți actori de la Hollywood, precum Marlon Brando, Paul Newman, Al Pacino, James Dean, Peter Faulk, au beneficiat de serviciile Studioului la un anumit moment din carieră.

În 1955, partenerul său de afaceri, Kazan, l-a întrebat dacă poate înscrie o tânără în cadrul școlii. Era vorba despre Marilyn Monroe, actriță la 20th Century Fox. Strasberg a fost de acord, cu condiția să fie tratată la fel cu alți elevi noi, fără tratamente preferențiale datorate de experiența sa în ale actoriei. Strasberg a ajuns la concluzia că instabilitatea sa mintală este cauzată de copilăria tumultuoasă și a încercat să folosească acest lucru în avantajul ei. Ca urmare, Monroe a fost foarte apreciată în următorul său rol din „Bus Stop".

Joe DiMaggio, care s-a ocupat de funeraliile lui Monroe, a invitat numai două persoane cu legături în industria de divertisment: pe Strasberg și pe soția sa Paula, care a îndrumat-o îndelung pe Marilyn. Evident, cei doi au avut o influență majoră asupra vieții sale. Din nefericire, viața lui Marilyn a fost prea scurtă pentru ca efectele studiului în cadrul Studioului să aibă un impact semnificativ asupra talentului său actoricesc. Lee Strasberg, cel care a repurtat un succes major făcând din Monroe și din Marlon Brando nume de primă mărime, a murit la 20 de ani după Monroe, în 1982.

Cântărețul extraordinar care a mișcat regina marelui ecran

Frank Sinatra (1915-1998)

Frank Sinatra s-a născut în 1915, într-o familie săracă de imigranți din New Jersey, și și-a făcut debutul în muzică în 1940. Intervalul dintre 1942 și 1947 a reprezentat punctul culminant al carierei sale de cântăreț, urmată de o perioadă dificilă. În 1953 a semnat cu o nouă casă de discuri și și-a recâștigat popularitatea, nu doar cântând ci și ca actor. Ulterior a cunoscut mai multe căderi, dar de fiecare dată revenea cu noi hituri, până când a împlinit 80 de ani. Tânăra Monroe iubea cântecele sale, și după ce l-a cunoscut, au început o relație personală apropiată.

Sinatra era atât de pasionat de sport încât dorea ca la un moment dat să devină prezentator sportiv, și avea multe legături cu lumea sportului. Joe DiMaggio se număra printre cunoștințele sale, și prin intermediul lui a cunoscut-o pe Marilyn. După ce s-a pronunțat divorțul de Arthur Miller, în 1960, Monroe se gândea serios la o posibilă căsnicie cu Sinatra. Cu toate acestea, Sinatra nu a părut să fie interesat de ea, și i-a făcut cunoștință cu alți bărbați: candidatul la Președinție John F. Kennedy și fratele său Robert. În același timp, din „Familia Sinatra" făceau parte și Sammy Davis Junior și Dean Martin. Șeful acestei familii era Peter Lawford, care s-a căsătorit cu Patricia, sora candidatului democrat la Președinție, John F. Kennedy. În 1961, Sinatra le-a făcut cunoștință fraților Kennedy cu Monroe prin intermediul lui Lawford.

Anul următor, a murit învăluită în zvonuri privind un posibil scandal între ea și frații Kennedy, în vreme ce Sinatra s-a bucurat o de viață îndelungată și ilustră.

Actorul francez care s-a angajat într-o relație periculoasă cu fragila actriță

Yves Montand (1921-1991)

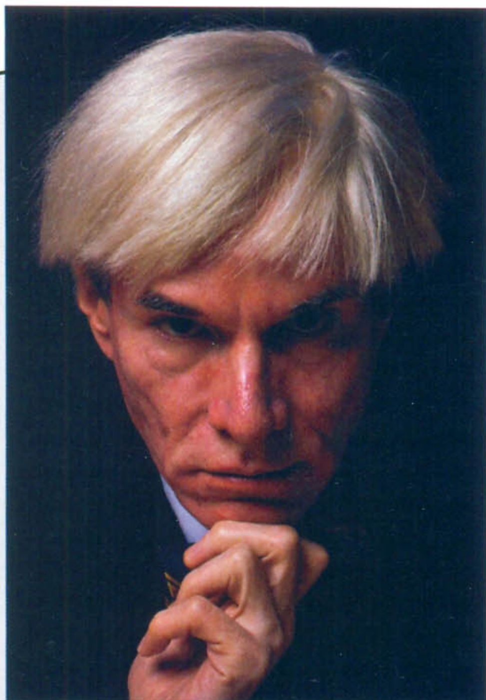

Deși Monroe a fost implicată în multe relații, printre bărbații din viața ei au lipsit de cele mai multe ori partenerii de film. Excepția de la regulă o constituie chipeșul actor francez Yves Montand.

Montand s-a născut în Italia în 1921, dar familia sa a decis să fugă de dictatorul în ascensiune Mussolini, astfel că a imigrat în Franța. La vârsta de 11 ani a început să cânte, debutând profesional după ce dost descoperit de faimoasa cântăreață franceză Edith Piaf în timp ce cânta într-un bar. După ce a devenit cunoscut ca și cântăreț, Montand a decis să experimenteze actoria, și filmul său din 1953, „The Wages of Fear", a primit marele premiu la Festivalul de la Cannes.

În 1960, a primit un rol alături de Monroe în filmul „Let's Make Love", și curând aceasta s-a îndrăgostit de el. Filmările au început în 1959, Montand fiind însoțit la Hollywood de soția sa, Simone Signore. În timpul filmărilor, căsnicia lui Marilyn cu Miller a început să scârțâie. În ciuda problemelor, atât Monroe cât și Montand erau căsătoriți, astfel că veștile privind relația lor au generat multă vâlvă la Hollywood. Se pare că Signore a fost atât de șocată de ceea ce s-a întâmplat, încât a fost pe punctul de a se sinucide. În final, Montand a liniștit-o și a decis să se întoarcă la Paris împreună cu soția sa, imediat după terminarea filmărilor. Pe de altă parte, Miller nu a fost la fel de înțelegător și a decis să divorțeze de Monroe.

Montand a dus o viață împlinită ca actor și cântăreț, până la decesul său survenit în 1991 în urma unui atac de cord. După moartea sa, revista Figaro scria: „Fără Montand, Franța se resemna să trăiască în trecut".

Zeul pop-art care a dezvăluit sex-simbolul

Andy Warhol (1928-1987)

Andy Warhol, probabil cel mai celebru artist din genul pop-art al Statelor Unite, s-a născut în 1928, în Pennsylvania, într-o familie săracă. A studiat designul la universitate și, după absolvire, în 1949, a plecat la New York pentru a deveni comerciant de artă, muncă încununată cu un succes considerabil. Cu toate acestea, în anii 1960, atenția lui Warhol s-a îndreptat spre arta modernă. A decis să-și expună arta pe marele ecran, alegându-și ca temă capitalismul, ilustrând pericolele consumului în masă și ale idolatriei, în timp ce el însuși se transforma într-un astfel de idol. Warhol a inițiat acest demers chiar în anul în care a murit Monroe, 1962.

A devenit celebru pentru operele sale de pe conservele de supă Cambell, obiect prezent în orice gospodărie americană tipică. Mai târziu a început să picteze idoli pop americani, printre aceștia numărându-se și Marilyn. Motivul pentru care picturile sale cu celebrități au cunoscut celebritatea a fost acela că a început cu Monroe.

Warhol s-a folosit de Monroe pentru a ilustra strălucirea și stilul de viață consumatorist al celor care lucrează la Hollywood. Monroe probabil că n-ar fi încuviințat modul în care imaginea sa a fost utilizată, dar prin intermediul operelor lui a fost imortalizată în arta pop.

După Monroe, Warhol a continuat să ilustreze celebrități, inclusiv Elvis Presley și Mao Tze-Tung. În februarie 1987, a murit în urma unui atac de cord.

Modificarea percepției modelelor hollywoodiene în urma transformărilor din societate

Sfârşitul tragic al lui Marilyn a adus cu sine acuzaţiile de asasinat muşamalizat de fraţii Kennedy şi a dat naştere unei adevărate furtuni în media. După schimbarea percepţiei societăţii privind relaţiile dintre femei şi bărbaţi, statutul lui Monroe ca sex-simbol îndrăzneţ a început să se stingă treptat.

Răspândirea teoriei conspirației

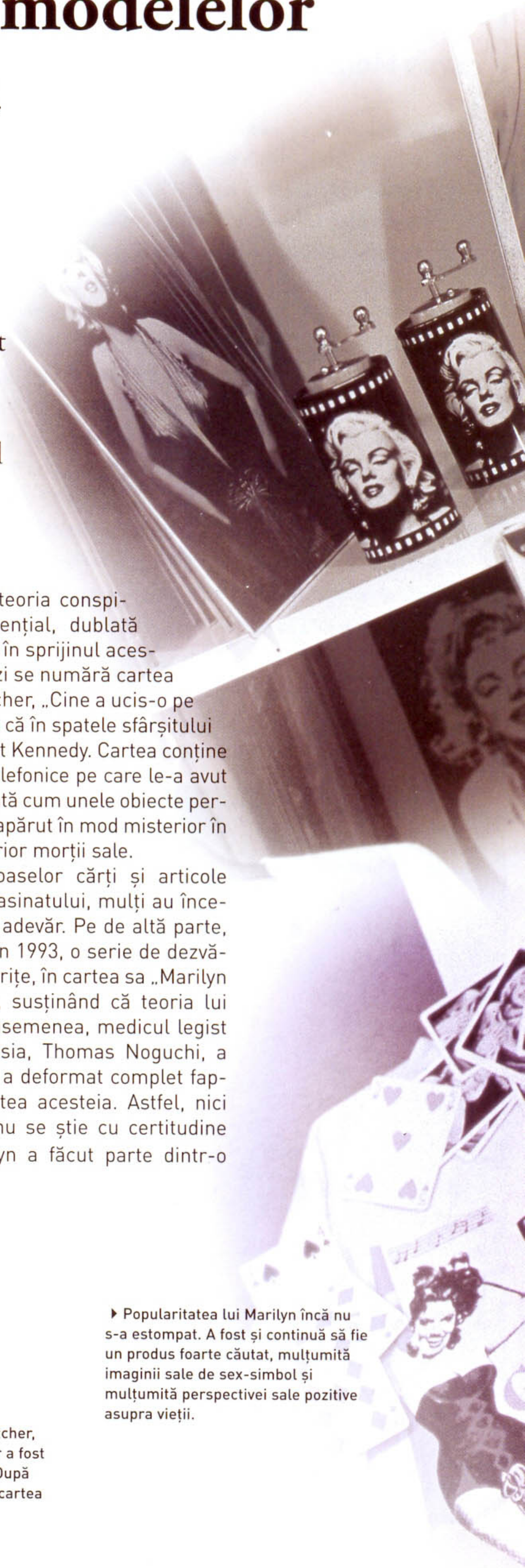
DUPĂ MOARTEA LUI MARILYN, în 1962, și uciderea lui Kennedy în anul următor, mass-media a început să pretindă că între cei doi s-a înfiripat o idilă. În primul rând, în 1964, Frank A. Cappel a scris cartea „Moartea misterioasă a lui Marilyn Monroe", în care sugera că fraților Kennedy le era teamă că dezvăluirea existenței unei relații cu Monroe ar destabiliza mișcarea liberală din America, astfel că au ucis-o. De asemenea, presa de scandal deborda de astfel de teorii ale conspirației, după ce Norman Mailer a lansat ideea în 1973. În 1948, a publicat celebra operă „Cei goi și cei morți", bazată pe experiența lui de război, reflectând apoi în lucrările sale problemele politice ale timpului. Nu puțini au fost surprinși de faptul că a ales să scrie despre posibilitatea asasinării lui Monroe. Opera sa a fost folosită de aripa dreaptă pentru a-i discredita pe frații Kennedy. Totuși, a avut grijă să menționeze că teoria sa reprezintă doar o posibilitate, dar lucrarea sa a suscitat atât de mult interes, încât editura care a publicat-o nu a putut să facă față cererii.

După succesul cărții, teoria conspirației s-a extins exponențial, dublată fiind de o serie de dovezi în sprijinul acesteia. Printre aceste dovezi se numără cartea jurnalistului Robert Slatcher, „Cine a ucis-o pe M. Monroe?". El susținea că în spatele sfârșitului actriței s-ar fi aflat Robert Kennedy. Cartea conține pasaje din convorbirile telefonice pe care le-a avut Marilyn cu Kennedy și arată cum unele obiecte personale ale lui Marilyn au apărut în mod misterior în mâinile autorităților, ulterior morții sale.

Ca urmare a numeroaselor cărți și articole care susțineau teoria asasinatului, mulți au început să accepte teoria ca adevăr. Pe de altă parte, Donald Spot a publicat, în 1993, o serie de dezvăluiri ale unor actori și actrițe, în cartea sa „Marilyn Monroe: adevărul final", susținând că teoria lui Mailer era eronată. De asemenea, medicul legist care a supervizat autopsia, Thomas Noguchi, a susținut că mass-media a deformat complet faptele referitoare la moartea acesteia. Astfel, nici până în ziua de astăzi nu se știe cu certitudine dacă moartea lui Marilyn a făcut parte dintr-o schemă mai elaborată.

◂ Teoreticianul conspirației, Robert Slatcher, în casa lui Monroe. Se spune că Slatcher a fost căsătorit cu Monroe pentru scurt timp. După sfârșitul tragic al lui Marilyn, a publicat cartea „Cine a ucis-o pe M. Monroe?"

▸ Popularitatea lui Marilyn încă nu s-a estompat. A fost și continuă să fie un produs foarte căutat, mulțumită imaginii sale de sex-simbol și mulțumită perspectivei sale pozitive asupra vieții.

Sex-simboluri după Monroe

Astfel, după moartea sa, celebritatea lui Marilyn a crescut și mai mult datorită teoriilor conspirației și a acuzațiilor privind relația cu unul dintre frații Kennedy. Dar cum a influențat Monroe, ca actriță, viitoarele generații?

Deși aceasta era doar imaginea pe care o afișa pe ecran, Monroe a devenit un sex-simbol ca urmare a hainelor pe care le purta care îi evidențiau trăsăturile fizice, datorită rujului intens, aluniței din preajma buzelor și mersului său celebru. După decesul lui Marilyn, foarte puține actrițe au încercat să-i calce pe urme.

Printre acestea se numără actrița fanceză Brigitte Bardot. Născută în 1934, în 1956 s-a căsătorit cu Roger Vadim și a jucat într-unul din filmele sale. Frumoasa blondă a devenit rapid un sex-simbol în Franța. I se spunea „Bebe" din cauza inițialelor numelui său, B. B., și a semnificației cuvântului „Bebe" din limba franceză. S-a bucurat în Franța de aproximativ aceeași imagine pe care a avut-o Monroe în America. Totuși, spre deosebire de Monroe, care a fost absorbită de stilul de viață de la Hollywood, parcursul de actriță al lui Bardot a fost foarte bun. În anii 1960, a jucat în filmele lui Jean Luc Goddart, regizor și port-drapel al mișcării Nouvelle Vague, devenind celebră nu numai ca sex-simbol dar și ca actriță talentată. În 1973, s-a retras din cariera de film, în vârstă de 39 de ani, după ce a realizat ceea ce Monroe doar visase.

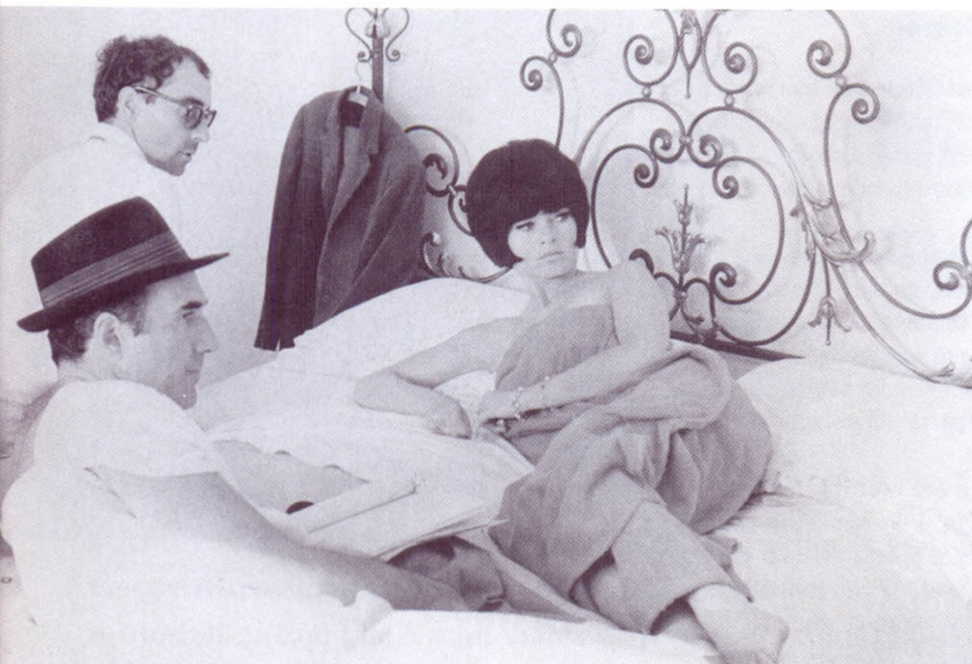
Printre succesoarele lui Marilyn de la Hollywood se numără actrița Jane Mansfield. Conștientă de faptul că Monroe a fost considerată un sex-simbol, a făcut tot posibilul să o imite, chiar și luând parte la parodii ale operei lui Monroe ca să supradimensioneze propria imagine de sex-simbol.

▲ În mai 1968 este împușcat Robert Kennedy. Catolic devotat fiind, știrile unui posibil scandal între el și Monroe ar fi generat controverse substanțiale.

▲ În iunie 1973, Norman Mailer a publicat „Viața și moartea lui Marilyn Monroe". Cartea sa a câștigat popularitate și a atras și mai mult atenția asupra sex-simbolului.

▲ Brigitte Bardot, jucând într-un film regizat de port-drapelul mișcării Nouvelle Vague, Goddart (stânga spate). Talentul actoricesc excepțional i-a adus popularitatea în toată țara.

Cel mai mare succes al lui Mansfield a fost filmul din 1956 „Women can't wait" (Femeile nu pot aștepta), dar niciuna dintre operele sale nu a fost de o valoare deosebită. Și-a construit cariera parodiind-o pe Monroe și a încercat chiar să copieze caracteristicile fizice ale lui Marilyn. Mansfield a studiat în școală psihologia și actoria, și se spune că avea un coeficient de inteligență de 168. A aspirat să îi semene lui Monroe, și în timp ce Marilyn încerca cu disperare să scape de imaginea de sex-simbol, Mansfield o urmărea fervent. În 1967, a murit într-un accident tragic de mașină la vârsta de 34 de ani, cu 2 ani mai tânără decât Marilyn.

Transformarea percepției asupra femeilor

Ar fi potrivit să spunem că nu a mai existat nicio altă Marilyn Monroe după moartea sa, pentru că percepția asupra femeilor a evoluat.

După decesul lui Marilyn, America s-a angajat în Războiul din Vietnam, odată cu aceasta izbucnind și valul de proteste stradale. Generația tânără protesta împotriva autorităților, urmărind mai multe libertăți, dând naștere unei mișcări politice foarte liberale. Unul dintre drepturile pentru care luptau era eradicarea discriminării sexuale și acordarea unui grad mai mare de putere femeilor. Femeile considerau că este dovadă de sexism să fie tratate ca sex-simboluri și protestau împotriva unei astfel de portretizări. Pentru acea generație, tocurile împiedicau mișcarea, astfel că femeile erau îndemnate să poarte încălțăminte sport. Au decis să nu mai poarte haine sexy, protestând împotriva modului în care femeile erau vândute bărbaților. Apoi au început să poarte blugi și tricouri. Din această perspectivă, mișcarea feministă considera rolurile lui Monroe de blondă prostuță și de sex-simbol drept înjositoare pentru femeile de pretutindeni. Mișcarea feministă și-a pierdut treptat din popularitate, dar lupta pentru mai multe drepturi acordate femeilor era încă puternică, și multe filme din anii 1960 ilustrau feme-

▸ Jane Mansfield, așa-zisa succesoare a lui Monroe, care a făcut tot posibilul să o copieze pe Marilyn.

Sigourney Weaver, celebră prin seria de filme „Alien" („Extraterestrul"). A marcat schimbarea de percepție asupra femeilor la Hollywood.

ile în roluri puternice, dominând uneori partenerii masculini din film.

Astfel, societatea a evoluat astfel încât să portretizeze femeile pe picior de egalitate cu bărbații.

Percepția asupra femeilor ca „blonde slabe și prostuțe", pe care Monroe a detestat-o, s-a estompat treptat după moartea sa. Marilyn, care a luptat toată viața contra imaginii pe care i-a creat-o media, este considerată drept o femeie modernă din perspectiva zilelor noastre.

Amintire nemuriloare

Deși percepția societății asupra femeii s-a schimbat semnificativ în decursul anilor '60, mulți bărbați își mențin aceelași punct de vedere. Acest fapt a fost exploatat de artistul Andy Warhol, care s-a folosit în arta sa de Monroe și de alte modele și actrițe frumoase, prezentându-le în ipostaze de sex-simboluri.

Joe DiMaggio, care a continuat să o iubească pe Monroe și după divorț, dar nu a depus niciodată flori la mormântul său, a murit în 1999, și nu a mai vorbit niciodată despre Marilyn după decesul acesteia. I s-au oferit 50.000 de dolari să vorbească în memoria sa, dar a refuzat brutal. „Sunt unele lucruri pe lumea asta pe care banii nu le pot schimba. Unul dintre acestea este iubirea". Aceste cuvinte sunt reprezentative pentru atitudinea tuturor fanilor lui Marilyn față de aceasta.

▸ Mormântul lui Monroe, acoperit cu flori. Sentimentele lui DiMaggio pentru ea sunt duse mai departe de numeroșii săi fani care trăiesc și astăzi.

◂ Pictura „Marilyn" realizată de zeul pop-art, Andy Warhol. Continuă să existe și astăzi prin intermediul operelor de artă care o ilustrează.

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

MARILYN MONROE

DeAGOSTINI